e-mail: kostanaytany@mail.ru www.kostanaytany.kz

Қостанай таңы

Облыстық газет 1922 ж. 25 маусымнан шыға бастады

19 қыркүйек 2018 ж. сәрсенбі №109 (18757)

ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ – ҚАСТЕРЛІ ҚАСИЕТ

Біз біріксек – бір баспана!

Қыдырбек ҚИЫСХАНҰЛЫ

Алты баланы бағып-қағып отырған "Күміс алқа" иегері Алтыншаш Байбосынова екі жылдан бері Затобол кентінде біреудің шошаласын жалдап келген еді. Жалғызбасты ана жалғыз бөлмелі лашыққа ай сайын балаларының жәрдемақысынан жырып, 16 мың теңгеден төлеп отырыпты. Қабырғасы жұқа, едені тақтайсыз 20 шаршы метр тар бөлменің, әсіресе, қыстың қатты суығына төтеп бере алмай, жеті адамды біраз қиналтқаны рас. Қанша жерден от жақсаң да, бетіне линолеум төселген сыз жер жыли қоятын ба еді. Оның үстіне, екі студент пен мектеп жасындағы төртеудің киім-кешегі, ас-суынан бөлек, көмір-отын алу Алтыншаш Төлегенқызын әбден титықтатып келді.

Бұл отбасының жағдайы туралы аудандық әкімдік, "Нұр Отан" партиясының өңірдегі филиалы құлағдар болды да. Үй кезегіне алып, дайын баспана бере қоймаса да, балаларының мектепке орналасуына, ара-тұра отын-сумен көмектесіп тұрды. Осы орайда, қайырымды жандардың көп балалы отбасыға ақшалай, материалдық жәрдем беріп отырғанын айта кету керек.

Енді, міне, көп балалы жанұя "Қарекет" қоғамдық қорының көмегімен баспаналы болып отыр. Қасиетті жұма күні Затобол кентінің "Алтын дән" мәдениет үйінде отбасыға пәтердің кілті салтанатты түрде тапсырылды. "1000 теңгеге баспана" атауымен тұңғыш рет қайырымдылық концерті мен жәрмеңке ұйымдастырылып отыр.

Бұдан былай Байбосыновтар Қостанай қаласының Қобыланды батыр даңғылы бойындағы үйде тұратын болады.

– Қуанышымда шек жоқ! "Қарекет" қоғамдық қоры жергілікті жомарт азаматтардың қаржылай қолдауымен бізге баспана алып берді.

2-бет

Суретті түсірген Бағдат АХМЕТБЕКОВ.

Баспасөз – 2019

"Қостанай таңы" – сенің газетің

оған 2019 жылға жазылу жүріп жатыр

Газет аптасына үш рет: сейсенбі, сәрсенбі, жұма күндері шығады.

"Қостанай таңы" газетіне жазылу бағасы:

– кәсіпорындар, мекемелер мен ұйымдар үшін:

1 жылға – 6800 теңге

6 айға – 3400 теңге.

– жеке оқырмандарға:

1 жылға – 5000 теңге

6 айға – 2500 теңге.

– Ұлы Отан соғысы ардагерлері үшін:

1 жылға – 4800 теңге

6 айға – 2400 теңге.

"Қостанай таңы" газетіне "Қазпошта" бөлімшелерінде және аймақтық "Костанайские новости" газеті редакциясының баспасөз тарату қызметінде жазыла аласыз.

БАС РЕДАКТОР ӘЛЕМІ

Жанұзақ АЯЗБЕКОВ

Ел сөзі

● "Өзін-өзі сақтай білу – ол да өнер. Ғабеңнің айлакерлігін көрдім. Орталық партия қызметкерлеріне қоңырау шалып, ақылдасқан болып отырады. "Әй, келіп, ақылыңды айтып кетсеңші" деп. Ол кеп, мәз боп қайтады, "ақыл айттым" дейді. Ал оның бәрі – жазушы өзі де біліп отырған жағдай. Әкемнің денсаулығына байланысты елге қайтып, мұғалім болып жүргенде Ғабеңнің үлгісімен мектеп директорымен саясат ойнадым. Аудандық білім бөлімінің бастығы – әкем, соның өзінде менің артымда екі адам жүрді. Болашақ ұрпаққа ұзақ қызмет ету үшін өзіңді сақтау керек. Бұл тәсіл айладан, саясаттан туған амал еді. Күресе білу – ақылдың ісі. Кеуде соғу деген оңай, үндемей жүріп, тыңдаған болып жаза білсең – сол күрес деп білдім" (Әкім Тарази).

● Есіңде болсын: ауырлықсыз – жеңілдеу болмайды, жоғалтусыз – табу болмайды, сабырсыз – жеңіс болмайды.

● " Мені бәрі Кеңес өкіметіне берілген адам деп ойлайтын. Бірақ көп дүние ішімде жатты. Сайын, Қалихан, Рамазан да солай болды. Қайда барсақ та, соңымызда тыңшы жүрді. Біліп жүрдік, білмегендей болдық. Қалиханның ауылына барғанда, біздің соңымызға салып қойған адамды, есептеп отырып тауып алдым. Бізбен бірге жүреді, бір дастарқанда отырады. Қалиханға айттым. "Анадан сақтанайық" дедім.

– Осы тактиканы қайдан үйрендіңіздер?

– Табиғи болды. Өзімізді сақтау үшін.... (Әкім Тарази).

● " Қоғам рухани аштықта жүргенін көбіне сезіне бермейді. Оны алдымен сезіп, адамзатты сақтандыратын – қалам иелері. Бір парадокс бар. Қоғам байыған сайын, рухани аш бола түседі. Сондықтан тоқ қоғамда жүріп рухани аштыққа ұшырамас үшін, жазылған һәм әлі жазылмаған рухани қазыналарымызды жойып алмау үшін, асыл сөзді қадірлейік (Ұлықбек Есдәулет).

● Саған сенген адамдардан теріс айналма.

● Өтірік айтып жағынғанша, шыныңды айтып жалын.

● Келегеннің маңдайынан, кеткеннің арқасынан сипа.

● Алдыңа бір қарасаң, артыңа бес қара

● "Хрущев келді де тың жерлерді игеруді бастап, екі миллион өзге ұлттың адамын қазақ даласына әкелді. Олар көп істей алмай қашты. Содан кейін түрмеде жатқан адамдарды әкелді. Солтүстіктегі алты облысты Ресейге қосуға бұйрық дайындап қойған. Екі күннен кейін бұйрыққа қол қоямын деп отырғанда құлады. Біз аман қалдық. Бір бұйрық шығып кеткен болса, не болар еді?.. Қазақты Құдай сақтап қалды. Димаш Ахметұлы келіп, көп дүниенің кілтін тапты. Қазақ тарихы ол кісіге міндетті (Әкім Тарази).

● Бақ – тайғанақ. Бақыт – аумалы. Даңқ – ұшпалау. Абырой – алдамшы. Тек адамдық таза ар ғана – алтын қазық. Кісілігіңді өлгенше соған арқанда.

(Жалғасы бар).

ЦИФРЛЫ ҚАЗАҚСТАН

Қағазбастылықтан құтыламыз

2019 жылы еліміздің медицина саласы толықтай электрондық қызмет көрсету форматына көшеді. Бұл туралы ағымдағы жылдың 17 қыркүйегінде Астанадағы орталық коммуникациялар қызметінде өткен брифингте ҚР Денсаулық сақтау вице-министрі О.Әбішев мәлімдеді.

Баспасөз мәслихатында аталған саланы цифрландыру, ақпараттық жүйелерді, мобильді денсаулық сақтау элементтерін енгізу, емдеу жоспарларын диагностикалау және басқару, жасанды интеллект құру және енгізу, ақпараттық және интероперабельділік үшін платформаны жеткізу сияқты сандық мәселелер талқыланды. Вице-министрдің сөзінше, медициналық ақпараттық жүйелерді "қала, аудан орталығы" деңгейінде қамту деңгейі 96,7 пайызды құрады. Ал осы жылдың соңына дейін бұл көрсеткішті 100 пайызға жеткізу жоспарланып отырған көрінеді. Сонымен қатар, О.Әбішев 2017 жылы 14 қыркүйекте ҚР ДСМ мен IBM компаниясы арасында Watson for oncology – жасанды интеллектті енгізу бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылғандығын ескертті. Оның сөзіне қарағанда, онкология және радиология ҒЗИ базасындағы пилоттық тестілеу кезінде онколог дәрігерлердің қатысуымен 13 нозология түрі бойынша 57 ем жүргізілген. Дәрігерлер жүргізген сауалнама қорытындысы бойынша қатысушылардың 90 пайызы пилоттық тестілеудің тиімділігін көрсеткен. Сонымен қатар, вице-министр электрондық денсаулық паспортының тиімділігі туралы да айтты. Науқас туралы барлық ақпаратты бір репозиторийінде сақтайтын электрондық денсаулық паспорты елдегі медициналық ұйымдарда науқасты қарау және емдеу нәтижелері туралы мәліметтерді қамтиды. Электрондық денсаулық паспортында әр адамның дәрідәрмектерге аллергиялық реакциясы, қарапайым диеталық жағдайға дейінгі барлық мәліметтер сақталады. Сондай-ақ, паспорт арқылы тұқым қуалайтын, яғни хронологиялық ауруларды, дұрыс тамақтану жүйесін, денсаулық сақтаудың барлық қағидасын білуге болады.

ҚР ДСМ баспасөз қызметі.

БІЛІМ

Жаңа аудитория ашылды

Қостанай педагогикалық университетінде профессор, физика-математика ғылымдарының кандидаты Тобыл Дәулетбаев атындағы аудиторияның ашылу рәсімі өтті. Алғаш сөз алған ҚМПУ-нің ректоры Еркін Әбіл профессорды аудиторияның ашылуымен құттықтап, жылы лебізін білдірді.

Ал Тобыл Еслямғалиұлы салтанатты түрде лентасын қиып, аты жазылған тақтайшаны аудитория сыртына ілді. Ол университет басшылығына алғысын білдіріп, студенттерге ағымдағы оқу жылына сәттілік тіледі. Іс-шара барысында, оқу ордасының белсенді жастары ән шырқап, би биледі.

Салтанатты жиын "Мектеп және жоғары оқу орындарында математиканың білім беру мәселелері" атты дөңгелек үстелге ұласты. Онда математикалық білім берудің бүгінгі проблемалары қаралды. Сондай-ақ, жаңартылған бағдарламаның енгізілуіне қатысты мәселелер, математиканы кәсіби бағдарлық оқытудың кейбір мәселелері, білім базасының жаңартылуы, математикалық сауаттылық мәселері талқыланды.

Мектепке дейінгі және жалпы орта білім берудің әдістемелік зерттеудің математика және физика секторларының жетекшісі Бақыткүл Талқанова соңғы үш жылдағы облыстағы математика пәнінің мұғалімдерінің сапалық құрамымен таныстырды.

– Бізде барлық мұғалімдер жоғары санатты. 2015-2016 жылғы оқу жылдарындағы мұғалімдер саны – 1068 болса, қазіргі уақытта 1060-ты құрап отыр. Жаңа оқу бағдарламасына байланысты біліктілікті арттыру курс-тарын оқуда, соның ішінде басым көпшілігі жас мамандар. Қазіргі таңда, жоғары білімді мұғалімдердің саны – 1026, ал соңғы үш жылдағы көрсеткіш

бойынша кәсіби орта білімді 8 мұғалім бар. Жыл сайын жас мамандардың саны артуда. Білім мазмұнын жаңарту аясында бірқатар жұмыстар атқарылды. Жаңартылған оқу базасындағы оқулықтар топпен жұмыс жасауға арналған тапсырмалар көп. Мәселен, бір сыныпта бала санының аз болуына байланысты, топпен жұмыс жасауына мүмкіндік аз. Сондықтан, мен университет басшылығына алдағы уақытта аз оқушымен жұмыс істей алатын мамандар дайындасаңыздар деген ұсыныс білдіргім келеді, – деді Бақыткүл Талқанова.

Оқу орнының басшылығы мен кафедра меңгерушісі болашақта бұл ұсынысты ескеретіндерін жеткізді.

Басқосу барысында облысымыздағы мектеп оқытушылары өздерінің 2018-2019 оқу жылының жұмыс жоспарларымен таныстырды.

Әсел ҚИБАШ.

Біз біріксек – бір баспана!

1-бет

Алғашында осы қуанышты жаңалықты естігенде, көзімдегі жасты тыя алмадым, – деді Алтыншаш Төлегенқызы.

Өңіріміздің бас имамы Бахытбек қажы Тәжімбет сахнада пәтердің кілтін тапсырып тұрған сәтте жергілікті азаматтардың бірі атыжөнін атамауды сұрап, көрімдікке деп теледидар беріп жіберген екен.

Баспана кілті тапсырылған салтанатты шарадан кейін Алтыншаш пен алты баланың жаңа қонысқа кірген қуанышына куә болып келдік. Үлкен адамды қайдам, көздері жәудіреген кішкентай балғындардың өзі мына көрініске сенбей отырғанын аңғару қиын емес. Бұрынғыдай пеш жағам, су тасыймын деген жоқ, бәрі аядай үйдің ішінде. Отанасы дастарқан жайып, жаңа қоныста алғаш рет астың батасы берілді.

Айта кетейік, "Қарекет" қоры көп балалы мұқтаж отбасыларын баспанамен қамту қайырымдылық шарасын өңіріміздегі осымен екінші рет ұйымдастырып отыр. Алғашқысы өткен жазда Әулиекөл ауданындағы жанұяны үйлі еткен шара көптің есінде болар. Байбосыновтар қордың көмегімен баспаналы болған 31-ші отбасы.

– Байбосыновтардың жанайқайы туралы алғашқылардың бірі болып мәселе көтерген республикалық "Астана" телеарнасының өңіріміздегі тілшілер қосыны әрі осы науқанның басқасында жүрген Заңғар Санай екенін айта кеткен жөн. Ал қорымызға қаржылай демеу жасаған аймағымыздың Айтжан Есенгелдинов, Нұркелген Өтеулин бастаған қалталы азаматтарына, жұмысымыздың ілгері басуына мұрындық болған ерікті қызжігіттерге алғысымыз шексіз. Бұдан әрі де мұндай игі бастама әлі жалғасын таба береді, – дейді қордың облысымыздағы өкілі Әсия Иманғалиева.

100 ЖАҢА ЕСІМ

2-ші кезең басталды

Нұрканат ҚҰЛАБАЕВ

Қостанай облысында «Қазақстанның 100 жаңа есімі» республикалық жобасының 2-ші кезеңі басталды. Бұл туралы өңірлік коммуникациялар қызметінде өткен баспасөз жиынында облыстық Қазақстан халқы ассамблеясы төрағасының орынбасары Бибігүл Аққожина айтты. Биылғы жобаға жасы 18-ге толған, өзі еңбек етіп келе жатқан салада елеулі табысқа жеткен, еліміздің, өңірдің дамуына нақты үлес қосқан азаматтар қатыса алады. Биылғы үміткерлер жобаға белгілі бір ұйым, мекеменің атынан ұсынылады. «100 жаңа есім» жобасының екінші кезеңінде жастарға басымдық беріледі. Үміткерлер жобаға қатысу үшін облыстық Ассамблеяның сайтына немесе кеңсесіне келіп өтінім бере алады. «Грин» азаматтық альянсының директоры Динара Өтебаева үміткерлерге өтініш ресімдеуге көмектесе алатынын айтты. – Үкіметтік емес ұйымдарға, салалық кәсіподақтарға,еңбек ұжымдарына айтарым, үміткерлікке келесі кезеңдерде облысымыздың жарқын келбеті мен жеткен жетістіктерін республика халқына танытып, көрсете алатындай лайықты тұлғаны таңдаңыздар, – дейді ол. Осылайша, биылғы жобаға көпшілік үлгі алуға лайық, жастарды туған жерге адалдық рухында тәрбиелеуге, еңбек культін қалыптастыруға ықпал ете алатын, өңірдің түрлі салада қол жеткізген табыстары мен жетістіктерінің жарқын үлгісі ретінде танылған тұлғалар қатыспақ.

ЖАСТАР ІСІ

Грант - 4 миллион теңге!

Мұрат ЖҮНІСҰЛЫ

Дүниежүзілік банк пен ҚР Білім және ғылым министрлігінің «Zhasproject» жастар корпусын дамыту жобасы жүзеге асырылуда.

Жобаның мақсаты – жастардың бастамаларына қолдау көрсетіп, олардың идеяларын 1 миллион теңгеге дейін гранттармен қаржыландыру. Грантқа қол жеткізуде жұмыссыз және әлеуметтік осал жастарға басымдылық берілді.

Осы орайда, Арқалық қаласынан 4 жоба аталған грантқа ие болды. Атап айтар болсақ, Гүлжаз Қайырбекова, Жансая Бөлтірік, Батыржан Мырзамсейтов, Нұрислам Әбдісалықтың бағы жанды.

– Бұл жастарымызға деген үлкен көмек. Әр жоба жетекшілерінің қасында 2 көмекшілері бар. Жобаны 3 адам бірлесе атқарады. Әр топтағы 3 адамға жоба аясында 6 ай бойы шәкіртақы төленеді.

Егер, жобадағы адамдардың орта білімі болса – 40 мың, жоғары білімі үшін – 60 мың теңге стипендия алады, – дейді қалалық «Жастар ресурстық орталығы» КММ директоры Аманкелді Ахметжанов.

Арқалық қаласы.

КӘСІПКЕ ҚОЛДАУ

Германия тәжірибесі кәсіпте пайдалы

Әлібек ЫБЫРАЙ

Кәсібін кеңейткен қостанайлық алты кәсіпкер биыл «Іскер байланыс» жобасына қатысуға бел буып отыр. Олардың барлығы жаңа байланыс орнатып, сырттан серіктес табу мақсатында шетелден тегін тәжірибеден өтуге мүмкіндігі бар. Бұл жоба «Бизнестің жол картасы-2020» мемлекеттік бағдарламасы аясында жүзеге асып отыр.

– Жоба екі кезеңнен тұрады. Бірінші кезең – сала бойынша оқыту, екінші кезең – іскерлік байланысты орнату үшін шетелден тәжірибеден өтуді көздейді. Облыста мұндай мүмкіндікке төрт адам ие болып отыр, – дейді ӨКП қаржылай емес қолдау көрсету бөлімінің бастығы Роберт Юсупов.

Мәселен, Алексей Колосков барлық мүмкіндіктерді сарқа пайдалануды үйренген. Соңғы жыл ішінде ол «Бастау», Бизнес-Кеңесші», «Іскерлік байланыс» жобаларына қатысты.

– Мен ішкі істер қызметінің зейнеткерімін. Зейнетке 2017 жылдың желтоқсанында шықтым. Үйде отырмай отбасы бизнесін құруды жөн санадым. Бұрын кәсіппен айналысып көрмегем, сондықтан мемлекет қаржыландырып отырған түрлі курстарға қатыса бастадым. Мен оқуды жақсы көремін. «Іскер байланыс» жобасының бізге тигізер пайдасы зор. Өйткені, компаниямыз жүк тасымалымен айналысады, біз шетелге шығуды жоспарлап отырмыз. Осы ретте, көздеген бағытымыз – Германия. Бір жағы сол мемлекетте тәжірибе алмасамыз, – дейді кәсіпкер.

Айта кетейік, «Іскерлік байланыс» жобасына қатысу үшін кәсіпорын шағын немесе орта бизнес субъектісі мәртебесіне ие болуы керек. Ал қатысушы қызметі кәсіпорын бастығы орынбасарынан төмен болмауы тиіс немесе орта буын жетекшісі болуы абзал.

ТУҒАН ЖЕР

Ел ықыласына бөленді

Н.Ахметбеков атындағы мәдениет үйінде "Жомарт жүрек" форумы өтті.

Шара барысында аудан басшысы Шота Сәбитбекұлы ауданымыздың көркейюіне үлес қосып, әлеуметтік нысандардың бой көтеруіне белсене араласқан ел азаматтарына Торғай халқының атынан алғыс білдіріп, алғаш рет өтіп отырған форумның ашылу салтанатымен құттықтады. Сонымен қатар, "Атамекен" кіші бағдарламасының "Жомарт жүрек" жобасы аясында "Жыл меценаты" номинациясы бойынша Сапар Ысқақов, Абай Мұқанов, Берік Бейсенғалиев, Қасым Жүнісов, Балғабай Қабжанов, Ермек Ахметбековті марапаттады. Ауданымыздың 90 жылдық мерейтойына тарту жасап, туған жердің өркендеп дамуына атсалысып жатқан әр жылғы туған ел азаматтары өздеріне лайықты бағаларын алды. Еңбектері елеусіз қалған жоқ. "Туған өлке", "Жыл тұлғасы", Жылдың үздік ұйымы", "Ерен еріктілік" аталымдарына ие болды.

Марапаттау рәсімінен кейін аудандық мәдениет үйінің әншілері кеш көркін әнмен қыздырды.

Байбатыр АХМЕТБЕКОВ, Жанкелдин ауданы.

ИНФРАҚҰРЫЛЫМ

Электр шамдары еселенуде

Мұрат ЖҮНІСҰЛЫ

Ағымдағы жылы «Арқалық қаласы әкімдігінің тұрғын үй-құрылыс коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы» ММ мен Астана қаласындағы «Sk Stroy Group» ЖШС "Қаланың электр желілеріне техникалық қызмет көрсету және көше жарықтарын жабдықтау" бойынша келісім-шарт жасасқан болатын. Игерілуі тиіс қаржының жалпы көлемі 7450000 теңге.

– Бұл мемлекеттік сатып алу заңы шеңберінде тендер арқылы жүзеге асып жатқан шаруа. Екі жақты келісімге сай қаланың Ғ.Қайырбеков көшесінде 59 көше фонарьлары (Теміржол вокзалынан Е.Әуелбеков көшесіне дейін) заманауи диодты жарық бергіштермен ауыстырылды.

Қазіргі таңда серіктестік мамандары қаланың Абай даңғылы бойына қосымша 20 бірлік баған және диодты жарықшамдар орнату жұмыстарын жүргізуде. Жұмыстың талапқа сай орындалуын қадағалап отырмыз, – дейді тапсырыс беруші мемлекеттік мекеменің сектор меңгерушісі Гүлжанат Дүйсенова.

Суретте: Монтаждау жұмыстары
Суретті түсірген автор Арқалық қаласы.

Қазір қару алып соғысқаннан, қалам алып тайталасу қызып тұр. Журналистика жай жаңалық жаршысы емес, саяси фигураға айналғалы қай заман. Әлемдік аренадағы алпауыт мемлекеттер өзінің зор әлеуетін көрсету үшін әуелі бұқаралық ақпарат құралдарына жүгінеді. Өз нысанасын ақпарат нөпірі арқылы жаулап алуды көздейді. Сондықтан, қорғану үшін де ақпарат қалқаның мықты болуы шарт. Осы тақылеттес мәселелерге журналист, "Айқын" республикалық қоғамдық-саяси газетінің бас редакторы Нұртөре Жүсіп жауап берді.

Нұртөре ЖҮСІП,
"Айқын" республикалық қоғамдық-саяси газетінің бас редакторы:

"Біз, бүгінгі ұрпақ, қазақтың өткені мен келешегін жалғайтын буынбыз"

– Аға, қазір журналистер көрінген дүниені жазып жүр. Тізбектеп тауыспаймыз, анығы – ұсақталып бара жатқанымыз жасырын емес. Осы орайда сіздің жуырдағы "ақпарат алаңындағы негативті азайту керек" деген пікіріңіз еске түседі. Қоғам қызу талқылады. Жақтағандар да, жақтырмағандар да болды. Жалпы, бұл ұсыныстың мәнінде не жатыр?

– Журналистиканың міндеті ауыр, жұртшылықты жаңалықпен қарық қылып, қоғамды дұрыс жаққа бағыттауы керек, адамзатқа пайдалы болғаны абзалырақ. Бірақ, рейтинг деген нәрсе бар. Бұл күндері кімнің көрермені көп, соның беделі биік. Мысалы, Қазақстанның түкпір-түкпірін толық қамтитын – "Қазақстан" ұлттық арнасы, ал жаңағы рейтингке қарасаңыз, Астанадағы немесе Алматыдағы бір кабельдік арна одан жоғары тұрады. Сонда бұл қаншалықты әділ дүние? Әрине, бұны сапалы контентпен, ел қарайтын жақсы жаңалықпен жасауға болады, десек те арзан әдісті қолданатындар төбе көрсетіп қалады.

Мен сол сөзімде тек теледидардың жұмысын ғана емес, жалпы халықтың қамын, денсаулығын, бас амандығын ойлау керектігін айтқым келген. Мысалы, Қазақстан суицидтен әлем бойынша алдыңғы қатарда келеді. Жастар қыршын кетіп жатыр. Өзі ат төбеліндей аз халықпыз. Ал оған не әсер етіп отыр деп ойласаңыз, бірінші кезекте, өрт алды, су басты, ананы өлтірді, мынаны тонады, апат болды деген сықылды суық хабарлар. Оған қоса, әлемдік ақпарат та біздің әлеуметтік желіні жаулап алды. Сонда онсыз да тығырыққа тіреліп, жүйкесі жұқарып жүрген адамға бұл қосымша соққы болады емес пе. Мені солардың обалына қалып отырған жоқпыз ба деген ой мазалайды. Айта берсек көп, тіпті, бұдан да сорақылары өріп жүр. Біржыныстылар, кісі өлтіргіштер, педофилдер, жан-жануармен жыныстық қатынасқа түсетіндер, соның бәрін жариялап не таппақ? Соны пайдалы деп ойлай ма бұлар? Әрине, сырттан келіп жатқан саяси шабуыл деп те қарауға болады. Бәз біреулер қазақ халқының болашағы бұлыңғыр болғанын қалайтын шығар.

Осы сөзімді кейбіреулер әлеуметтік желіде сан-саққа жүгіртті, баспасөз бостандығына қарсылық немесе бұрынғы цензураны көксеушілік деп түсінді. Бәлкім, біреулердің жанды жеріне тиіп кеткен болармын. Дұрыс, сөз еркіндігі, пікір алуандығы қала бермек. Кім не айтады, не жазады оған Қазақстан заңнамасында рұқсат етілген. Десек те, шегі болу керек қой.

Қазір еліміздің жетістігі, табысы мол, шүкір. Әлуемет аяғынан тұрып келеді. Жұрт еңбекке ұмтылып, жақсы өмір сүруге, өзгеден кем қалмауға тырысып-ақ жатыр. Бұл қуанарлық нәрсе. Ал соны қаралы хабармен күйіттеп, жұрттың еңсесін түсіргеннен не ұтамыз? Осынау факторды неге назардан тыс қалдырамыз? Қазақ "жақсы сөз жан семіртеді" дейді, ал жаман сөз қайтпек? Ол жанды аздырады ғой. Сол себепті, қазіргі журналистика салиқалы, сындарлы бағытқа көшуі тиіс. Азаматтарға зияны тимегені жөн. Әрине, мен тосын хабарларды айтпаңдар деп отырғаным жоқ. Олай дей алмаймын, өйткені өзім де журналиспін, бәрін түсінемін.

Айталық, бізде кешегі Құрбан айттағы қойдың қанын немесе жол апаты болса, адамның қанын ашық көрсете береді. Мысалы, Түркияда ондайды көрсетуге заңменен тыйым салынған. Теледидардан темекіні де көрсетуге рұқсат жоқ. Тіпті, осы заң шыққанға дейін түсірілген түрік киноларындағы темекіні көрерменнен жасырып қойды. Неге? Себебі, "халық темекіге әуес болмасын, қып-қызыл қанға бойы үйренбесін" дейді. Ал солар бізден кем өмір сүріп жатыр ма? Міне, біз әуелі ұлт денсаулығын ойлауымыз керек. Жалпы, БАҚ деген – ұлтты тәрбиелейтін, бағыт-бағдар беретін құрал. Идеологиялық міндетті мойнына алып отырған сала. Сондықтан, телеарна, баспасөз, сайт басшылары бір мезет ойланғандары жөн.

Сенсация қуудың төңірегінде тағы бір сауатсыздық жүреді. Қолдағы ақпараттың рас-өтірігін ажыратпай жатып, жариялай беретіні бар бүгінгілердің. Мәселен, қандайда бір қылмысқа қатысы бар күдікті қолға түссе, күдікті емес, "қылмыскер ұсталды" деп жазады. Айналайын-ау, ол әлі күдікті ғой. Сот кінәсін анықтап берген соң "қылмыскер" деп жаз, мейлі. Былайша айтсақ, журналист әлі жазықсыз адамға жала жауып отыр. Оған қоса, "қылмыскер осындай ұлт өкілі" деп жазады. Қылмыскерде ұлт болмайды, қалқам. Оның ұлтын жазып керегі не? Араға іріткі салу ғой бұл деген. Сондықтан, қаперге ала жүретін мәселе жетерлік.

– Елге танымал бір ағамыз: "Шынымен, Қазақстанда журналистика төртінші билік саналады, бірақ орыс журналистикасы ғана" деген. Бұл сөз қазақтілді тілшілердің шымбайына батқаны рас, дегенмен, кейде келісуге де тура келеді. Өйткені, біраз атқамінердің әуелі солардың сауалына иіліп тұратындығын көріп жүрміз...

– Біз енді-енді ес жиып, тәуелсіздіктің уығын бекітіп жатырмыз. Бірақ, өз басым бұлайша бөлуге қарсымын. Қазақстан журналистикасы деп алу керек. Қазақстанда орыс журналистикасы деген әңгіме жоқ. Орыс журналистикасы Ресейде ғана бар. Иә, біз отарланған елміз, сондықтан орыс тілінің тұрмысымызға қалай енгенін жақсы білеміз. Қазір заман құбылып барады. Мәселен, ертең елімізде ағылышын тіліндегі немесе басқа да тілдегі басылымдар мен телеарналар жарық көреді делік. Сонда біз ағылшын журналистикасы, орыс журналистикасы, италян журналистикасы, қытай журналистикасы деп айтып отырамыз ба? Жоқ. Мемлекет біреу. Қазақтың мемлекеті біреу болған соң оның ақпараттық саясаты да біреу болуы керек.

Елбасының "100 нақты қадам" Ұлт жоспарында ақпарат саласына қатысты айтқан сөзі бар: "Қазақстанның ақпарат кеңістігі заман талаптарына сай алға жылжып отыруы керек".

Енді, 2025 жылға дейін Қазақстандағы аудандық және қалалық газеттердің негізгі нұсқасы қазақ тілінде шығуы керек, орыс тіліндегі соның қосымшасы болып қалсын. Өйткені, орыстілді басылымдардың жарнамасы көп. Түгелімен жауып тастағысы келетін әріптестер де бар. Менің-ше, пайда әкеліп тұрған нәрсені жабудың қажеті жоқ, тұра берсін. Тек тізгін қазақ тілінде болса жетіп жатыр.

Шымкентте өзбек тілінде шығатын облыстық "Жанубий Қозоғистон" дейтін газет бар. Сол газетіміз Қазақстанда шығып тұрып, қазаққа қарсы біраз материал басты. Бұл қалай сонда? Менің ұсынысым тек орыс тілі емес, өзге тілді газеттерге де қатысты. Басымдық қазақ тілінде, өзбек және орыс тіліндегілер қосымша болып, соның қолтығына кіруі керек. Бұл саясат республикалық деңгейге дейін көтерілсе, Тәуелсіздікті бекітудің ақпарат саласындағы нақты қадамы деп есептеуге болады және Президентіміз айтып отырған ақпараттық ілгерлетуге мейлінше жақын нәрсе деп ойлаймын.

Егер мемлекеттік тілдегі ақпараттық сала өзінің іргесін бекітіп, беделін көтермесе, онда жағдайымыз қиын болады. Өйткені, біз ақпараттық тасқынның астында қалып отырмыз. Әсіресе, солтүстік облыстарда іргеден соғатын ақпарат дауылының қалай ұйытқып тұрғанын жұрт сезіп отыр. Ол үшін жоғарыдағы мен айтқан ұсынысты әуелі оңтүстік және батыстағы ауыл-аймақтарға енгізіп, кейін ақырын солтүстікке көшу керек.

Әрине, мұндай нәрселердің солтүстік аймақтарда, яғни, өзге ұлт өкілдерінің үлес салмағы басым жерлерде орындала қоюы қиын. Дегенмен, болашақтың келбеті осындай болуы тиіс. Қалай болған күннің өзінде мемлекеттік тілге басымдық берілуі керек. Өйткені, Ата заңда қазақ тілі деп бекітілген ғой. Егер соның орнына қарашай тілі, құмық тілі немесе өзге аз ұлттардың тілі бекітілсе, сол тілде жазып-сызуға һәм сөйлеуге міндетті болар едік. Сондықтан, халық Конституция деген заңдардың төресінде жазылған тілде сөйлеуге міндетті.

– Аға, манадан ақпарат ағыны, жалпы журналистика жайлы айтып отырмыз. Енді осы салада арқа еті арша болып, сабылып жүрген жандар туралы әңгіме қозғасақ деймін. Қазір Қазақстандағы тілшілердің саны оның әскерінен көп деген ақпар бар. Санынан сас-

паймыз, ал сапасынан ше?

– Бірде Арман Шораев деген бауырым әлеуметтік желіде журналистика факультеттерін жауып тастау туралы ұсыныс айтқан-ды. Оған қарсы шыққандар да көп. Мен бұл сөзге түбегейлі қарсы бола алмаймын. Жалпы, бұрын тілшілерді Қазақ мемлекеттік университеті мен Қарағанды мемлекеттік университетінде ғана оқытатын. Қазір университет көп. Жеке меншігі де бар. Міне, солар да журналист даярлап жатыр. Бірақ саны көп болғанымен, сапасы қандай деген мәселе бәрібір алдымыздан шығады.

Кезінде Арманның сол ұсынысына орай менен пікір сұрағандарға айтып едім, жұмыс істеп тұрған нәрсені жауып тастау опоңай, оны кейіннен қайтып аша алмайсың. Жарайды, Қазақстандағы барлық журналистика факультетін жауып тасталық. Сонда бізден кейін тілші болмау керек пе? Басты мәселе – жабу емес, білім сапасын жақсарту. Төрт жылдың ішінде студенттерді таза маман ретінде даярлап шығу туралы әңгімені қозғау керек шығар.

Иә, бізге кейде не хабар жаза алмайтын, не тақырып қоя алмайтын студенттер келеді. Егер журналистика факультеті мүлдем болмаса не істемекпіз? Бір ғана мысал, студенттер Қазақстан баспасөзінің тарихын жақсы білгені жөн. Әйтпесе, қазір "Қазақ" газетін кім шығарғанын білмейтін журналистер бар. Олар да қарағайдай дипломын ұстап, журналистпін деп келеді редакцияға. Кінә студенттерде емес, үйрете алмай отқан оқытушыларда.

Екіншіден, оны жазуға ешкім машықтамайды. Егер адам жастайынан жазуға қабілетті болса, кейін басқа салада жүрсе де бәрібір жазуға қайтып келер еді. Ондай мысал жеткілікті. Құрылыста, яки, жол саласында жүріпақ оқтын-оқтын түртіп тұратын, тіпті, кейбір жураналистерден артық жазатындар бар. Бұрын Қызылорда облысында әкім болған, қазір дүниеден озып кетті, Сейілбек Шаухаманов ағамыз көнігі тілшіден кем жазбайтын.

Сол себепті, бұл мамандыққа сөздің парқын түсінетін балаларды тарту керек. Бұрын біз оқыған тұста іріктеу болатын. Шығарма жаздыру арқылы қарым-қабілетімізді, бетпе-бет отырып сұхбаттасудан сауатты сөйлеуіміз бен дауыс екпінімізді байқайтын. Міне, әуел бастан-ақ кімнің қайда ыңғайы бар сонда, яғни, не телевидение, не газет, не радио кафедрасына жіберетін. Қазір қазақ тілі мен әдебиетінен тест тапсырып, екі алмаса жетіп жатыр. Ол жаза ма, жазбай ма бәрібір, журналистикаға қабылдай береді. Сосын оқып жатқан студент көп, ал журналист іздегенде дұрыс жазатын біреуін таппайсың.

Елбасы "Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері" атты Жолдауында болашақта көптеген мамандық керек болмай қалатындығын ашық айтты. Міне, қазақ баласы осыны ойлауы керек. Сәл ертеректе бәрі балаларын жаппай заңгер, экономист мамандығына жіберді, ал биыл қарап отырсам, IT-мамандығына өте көп грант бөлінген екен. Енді нөпір сонда ауды. Кімнің қабілеті бар, жоқ, оған көңіл бөліп жатқаны шамалы. Кейін алдағы он жылдың бедерінде сол IT-шылар қазіргі "заңгер" мен "экономисттердің" кебін киіп қалмай ма?

"Серпін" деген жақсы бағдарлама басталды. Ал шәкірттер кейін сол қалада қала ма? Қаламын деп бел шешкен балаға баспана, жұмыс тауып беру керек. Бұл – үлкен саяси мәні бар бағдарлама. Әйтпесе олардың оқуын оқып алып, ауылына қайтып кеткенінен не пайда? Негізгі мақсат – Қазақстанның демографиялық ахуалын дұрыстап алу. Халқы аз облыстардың санын арттыру. Ұлтын, елін, жерін сүйетін жастармен іргені бекіту. Сол себепті, "Серпіннің" бастамасы жақсы, ал жұмыс барысы әлсіз.

– Сөз соңыда бір сұрақ, аға. "Рухани жаңғыру" деп жүргенімізге де жылдан асты. Сіз осы мәселе жөніндегі Ұлттық комиссия мүшесі екеніңізді білеміз. Меніңше, кейде рухани жаңғырудың мәнісін түсінбей, бетімізбен кетіп жататын кездеріміз көп. Не болса соған "Рухани жаңғыру" деп айдар тағып, босқа жалаулататын болдық...

– Ол мақаланы байыптап, зер салып оқыған адам көп нәрсені көреді. Өкінішке қарай, бізде "науқаншылық" деген жаман әдет бар. Сенің айтып отырғаның соған ұрынып қалып жатқанымыздың кесірі ғой. Меніңше, "Рухани жаңғыру" сәл ертеректе көтерілуі тиіс еді. Тәуелсіздіктің елең-алаң уақытында басталып кеткенде біраз нәрсені еншілеп қалар ма едік?! Дегенмен, "ештен кеш жақсы" дейді. Елбасы айтқандай біздің ұлттық кодымыз бар. Ол біздің тарихымыздан, мәдениетімізден, салт-дәстүрімізден бастау алады.

Жер бетінде 8 млрд-қа жақын адам бар делік. Әлемнің түкпір-түкпірінде жүрген қазақты қоса есептейтін болсақ, 14-15 млн-ға жетіп қаламыз. Ал Қазақстанда тұратыны 11 млн. Егер бізді жапон, кәріс, филиппинмен қатар қойса, өзгелер ажырата алмай қалуы әбден мүмкін. Бізді ерекшелеп тұратын: тіліміз, мәдениетіміз, рухани байлығымыз. Мәселен, қазақтың мың мағыналы мақал-мәтелін ағылшын тіліне аударып берсе де өзгелер түсінбейді. Өйткені, олардың ұғымында ондай нәрсе жоқ. Мысалы, "малым – жанымның садақасы, жаным – арымның садақасы". Мен осы мақалды көп шетелдікке аударып беріп ем, олар түсіне алмады, қабылдай алмады. Міне, ұлттық код дегенді Елбасы текке айтып отырған жоқ.

Қазақтың ежелден келе жатқан қалпы, ұлттық ұғымы Тәуелсіз заманда қайта жаңғыруы тиіс. Ол арзан көріністерден құралмауы керек. Мысалы, кезінде "Мәдени мұра" бағдарламасымен көп шаруа атқарылды. Қазақтың мың күйі мен мың әні шықты. Бірақ, сол жобалардың іс жүзінде жүзеге асуы кемшін. Өйткені, Қостанайдың қоғамдық көлігінде немесе көшесінде қазақтың күйі ойнап тұра ма? Жоқ. Ол түгілі, Алматыда ести қоймаймыз. Жарайды, ән мәтіндері біреуге ұнайды, біреуге ұнамас. Ал күйге аудармашының керегі жоқ қой. Қорқыттан бастап Құрманғазы, Секен Тұрысбекке дейінгі күй өнерін асқақтатып, эфирге шығаруға не кедергі? Өйткені, қазір қазақ баласы домбырадан жерінді. Соны Елбасы сезіп, 1 шілдені Домбыра күні етіп жариялады. Өте орынды шешім. Сонымен елді бір қайырып алды десе де болады. Атадан қалған бай мұраны қабылдамасақ, тұтынбасақ ешқандай жаңғырудың өзегі болмайды.

Бұдан кейін қазақтың киелі жерлерінің тізімі жасалды. Бұл да үлкен жұмыс. Сол сияқты осы бағдарламаның ішінде "Туған жер" дегені бар. Қазір жақсы жүріп жатыр. Азаматтар ауылына барып он тал көшет отырғызса да пайдасын тигізеді. Арзан жиындардан осының пайдасы көбірек. "100 жаңа есім" жобасын алайық. Елдің бетке ұстар азаматтарын көрсетіп, жастарды үлгі алуға шақырады. Бұдан бөлек, қазақ әдебиеті мен мәдениетіндегі жауһарларды шет тілдеріне аударып, жұртшылыққа жария ету жөнінде жақсы жобалар қолға алынды. "100 жаңа оқулық" туралы да айтып өткім келеді. Әзірге 18 кітап шықты, соның біреуіне редактор болдым. Болашақта осы мәселелерге көбірек көңіл бөлінсе, бұның қайтарымы мол болады. Батыстың ұлы ойшылдарының, ғылым-білімінің ең үздік кітаптары қазақ тіліне аударылып жатыр. Ғажап емес пе! Қазақ жұрты әлемнің тыныс-тіршілігімен жіті танысады. Ал керек болса, сол кітаптарды түпнұсқадан оқы. Қазақтың балалары қазір үш-төрт тілден біледі.

Үш тіл дегеннен шығады, біз кейде осыны дұрыс түсінбей, негізгі мәселеден ауытқып кетеміз. Елбасының айтуы бекер емес, қазақ көштен қалмауы тиіс. Жылдам дамып жатқан мемлекеттерден қалыспау қажет. Үш тілді біл дегені, мемлекеттік тілді ұмыт дегені емес қой.

Ұлтымыз кезінде кемел бол-ған дала дарыны еді. Сол кемел ұлтқа неше түрлі кесел-кесепат тиді. 1929 жылы Қазақстан бойынша азы 10 мың, көбі 20 мың жылқы біткен, елім-жерім деген, халқым деген 500 байды барынан тәркілеп, бала-шағасымен итжеккенге айдап жіберді. 1932 жылы бай кеткесін мал кетті, мал кеткесін жан кетті. Елді аштық жалмады. 1936-38 жылдардағы репрессияда қазақтың қаймақтары, асыл азаматтары қыршын болды. Одан соң 1941-45-те майданға жіберді. Міне, содан қалған шал-шауқан, бала-шағамен бүгінгі күнге дейін әлсіреп жетіп, көктеп-көгеріп келеді. Осы аралықтарда өткенмен байланыс үзілді. Бар байлығымыздан айырылып қалдық. Ұлттық кодымыз осы тұста бел ортасынан морт сынған. Бірақ, шүкір, қазір қиралаңдап, жаралы арыстандай орнымыздан тұрып келеміз.

Тағдыр бізді таңдады. Біз, бүгінгі ұрпақ, сол ата-бабамыздан үзілейін деп жеткен ұлттық кодты сақтап, дұрыстап, келер ұрпаққа жалғайтын буынбыз. Көпір десе де болады. Осынау ата-баба байлығын келешекке аманат ете алсақ, қазақ бағзы қалпына, рухани кемеліне жетеді.

Сұхбаттасқан
Кенже ҚОНЫСБАЙ.
Қостанай–Алматы–Қостанай.

Денсаулығың өз қолыңда!

Қарлығаш ОСПАНОВА

Облыстық салауатты өмір салтын қалыптастыру проблемалары орталығының мамандары "Қазпошта" АҚ облыстық филиалында акция ұйымдастырды. Салауатты өмір салтын насихаттау мақсатында өткізілген шара аясында қаламыздағы №1 емхана мамандары акцияға қатысушылардың қан қысымын өлшеп, қандағы қант пен холестерин мөлшерін анықтап, тұрғындарға тегін медициналық кеңес берді. Ал, орталық мамандары жиналғандарға ұзақ өмір сүрудің құпиясы туралы, салауатты өмір салтын ұстану мен таңғы жаттығудың да адам денсаулығын нығайтуға зор әсер ететіндігін айтып, салауатты өмірді насихаттаған тегін кітапшаларды таратты.

– Біз бұл акцияны аталмыш мекеме басшылығының өтініші бойынша өткізіп жатырмыз. Бүгінгі шараға тек біздің орталықтың мамандары ғана емес, қаламыздағы №1 емхананың дәрігерлері де жұмылдырылды. Жалпы, күнделікті күйбең тірлікпен емханаға барып, денсаулықты тексертіп тұруға уақыт таппайтынымыз рас. Сондықтан, бүгінгідей шаралардың адам денсаулығы үшін берері мол. Әр мекеме осындай шаралар өткізу туралы ұсыныс жасаса, біздің орталық мамандары қашан да дайын, – дейді орталықтың валеологы Р.Нәукенова.

Жәрмеңкеден қалмаңыз!

Жандос ЖҮСІПБЕК

Бұл туралы ақпаратты Қостанай қалалық әкімдігі таратты.

29 қыркүйек күні 9.00-де Қостанайда қала-аудандардың ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерінің қатысуымен үлкен көлемді жәрмеңке өтеді. Ол жерде өнімдер нарықтағы бағадан 15-20%-ке төмен болады. Сөрелер қала орталығында ("Қазпошта" маңайы), Жауынгер интернационалистер-Чкалов көшелері қиылысында, КСК шағын ауданындағы "Жастар" бульварына кіреберісте жайылады.

Түнгі сот жұмысын бастайды

Қазақстанда түнгі соттар жұмыс істей бастайды. Қостанай қалалық әкімшілік соты бұл жаңашылдықты енгізуге даярлықты бастап кетті. Бүгінде сот кезекшілігінің кестесі ұйымдастырылып жатыр.

Түнгі соттар жұмысын ұйымдастырудың тиімділігі сол – әкімшілік құқықбұзушылық туралы істерді қарау мерзімін 100-ден 15 күнге дейін қысқартуға мүмкіндік бар. Сондай-ақ, бұл мамандардың айтуынша, азаматтарға да қолайлы. Олар кешкі 18.30-дан 22.00-ге дейін жұмыс істейтін болады.

Дей тұрғанмен, "бейуақыт" сот барлық істі қарамайды, тек екі бап бойынша – көлік жүргізушілерінің жол қозғалысы ережесін бұзуы және мас күйінде рөлге отырып, ЖКО-на тап болушылардың істері өз кінәларын мойындап, залалды өтеуге келіскен жағдайда қаралады.

Жыл сайын Қостанай әкімшілік соты 8 мың істі тергесе, соның 3 мыңдайымен нақ осы екі бап аясында айналысады. Егер аталмыш пилоттық жоба оң нәтиже беріп жатса, таяу келешекте отбасы-тұрмыстық қатынастар шеңберіндегі құқықбұзушылықтар туралы істерді қарауға да араласуы мүмкін.

Қазақ әдебиетінің ырыс-құты

"Елім-ау, бір сен үшін
міндім атқа,
Көзге жем қылмаймыз деп
енді жатқа.
Көтеріп Алаш туын
ұрандадық,
Қарамай шапқан қылыш,
атқан оққа"

–деп елінің болашағы үшін еңіреп өткен қазақ жазба әдебиетінің негізін қалаушылардың бірі – ұлттық сөз өнерінің аса ірі өкілі, ақын, жазушы, публицист, драматург, халқымыздың біртуар перзенті, зұлмат жылдар құрбаны, ел-жұрты ерекше құрметтеп, "Би аға" атанған Бейімбет Майлин 2019 жылы 125 жасқа толады. "Бейімбет Майлин кім?" дегенде туған жері Қостанай, Торғай өңірі емес, исі Алаш жұрты "Би аға" деп білетіні ақиқат.

Әйтсе де, бүгінгі жас ұрпақ Бейімбет Майлин туралы терең біле қоймайтыны шындық. Сондықтан, қысқаша мағлұмат бере кеткеннің артықшылығы жоқ деген ойдамын. Бейімбет Майлин қазіргі Қостанай облысы, Таран ауданы, Ақтөбе елді мекенінде "бұрынғы Торғай облысы, Қостанай уезі, "Дамбар" болысы, Әйет өзенінің бойындағы Шанқан деген жерде дүниеге келген. Алғаш ауыл молдасынан хат танып, кейін Троицк қаласындағы "Уәзифа" мектебін тәмамдап, сосын Қостанайдағы орысша-қазақша мектепте білім алады. Табиғатынан зерек, талапты жас Бейімбетті бұл білімі қанағаттандырмайды. Ол одан әрі оқуды Уфадағы "Ғалия" медресесінде жалғастырып бітіріп шығады. Алғашқы өлеңі – "Мұсылмандық белгісі" "Ғалия" медресесінің жанынан шығатын "Садақ" журналында 1913 жылы жарық көреді. Бейімбет Майлин – "Егемен Қазақстан" (бұрынғы "Еңбекші қазақ") басылымын, алғашқы әдеби журнал "Жұлдызды" (бұрынғы "Әдебиет майданы", одан кейін "Әдебиет және искусство"), қазіргі "Қазақ әдебиеті" газетін алғашқы шығарушылардың бірі. Тұңғыш қазақ көркем киносы "Амангелді" фильмінің сценарийін жазған да – Бейімбет Майлин еді. Жазушы жаңа бағыттағы туындыларымен қазақ әдебиетіне қарама-қайшылыққа толы қуатты дүниелер қосты. Атап айтқанда, оның "Қарашаш", "Азамат Азаматыч", "Ауыл", "Қоңсылар" атты романдары, "Раушан коммунист", "Шұғаның белгісі", "Берен", "Он бес үй", "Тартыс" сынды повестерімен қатар, "Шаншар молда", "Әмеңгер", "Неке қияр", "Пұрткел", "Қос қақпан", "Келін мен шешей" тәрізді жиырма беске тарта пьеса мен "Мырқымбай", "Зәйкүл", "Маржан", "Байдың қызы", "Өтірікке бәйге" секілді оннан аса поэма да жазған.

Бейімбет Майлин шығармаларының өміршеңдігі кейіпкерлерінің сол дәуірге сай әрі шынайы суреттелуінде болса керек. Оның қаламынан туған туындылар қоғамдағы келеңсіз жағдайларды жоюға, жас ұрпақты отаншыл рухта тәрбиелеуге, елі мен жерін сүюге, оған қызмет етуге үндеді.

Бір кереметі, Қазақстан Жазушылар одағын құруда да Бейімбет Майлин өзінің қаламдас достары Сәкен Сейфуллин, Ілияс Жансүгіровтермен бірге атсалысты. Осы үш арыстың еліміздің кең байтақ даласының үш өңірінен келіп, әдебиет деген ұлы мұхитта табысуында, оның арты үлкен сыйластыққа, достыққа ұласуы тағдырдың ісі болатын. Сұңқар сері Сәкен арқадан болса, әңгіменің қара торысы Бейімбет Қостанайдың сары даласынан еді, ал дегдар құлагер ақын Ілияс болса жер жәннаты Жетісудың тумасы-тын. Осыған байланысты қазақтың дүлдүл, суырып салма ақыны Иса Байзақов "Сен – Тобылдың өзенісің, Сәкен – Арқаның асауы, Ілияс – Қоңтажының шыңындағы жартасы", – деп бекер айтпаған ғой.

Сөйтіп, бірге жүрген қазақ әдебиетінің үш алыбының бірі Сәкен Сейфуллинге қаланың аты бұйырды, ал Ілияс Жансүгіровке ауданның аты берілген. Осындай құрметке қазақ әдебиетінің ырыс-құты Бейімбет Майлин де лайық емес пе еді? Еліміздің көк байрағы желбірегелі бері классик жазушымыз Бейімбет Майлиннің 1994 жылы 100 жылдығы, 2004 жылы 110 жылдығы, 2014 жылы 120 жылдығы туған жерінде аталып өтті. Осы мерейтойлардың қарсаңында біраз іс-шаралар атқарылғанымен, оның туған ауданына Бейімбет Майлиннің атын беру мәселесі шешімін таппай келеді. Енді Таран ауданының қазіргі атауына келер болсақ, большевик Лаврентий Игнатьевич Таран атында екені барша жұртқа аян. Ал сол "В.И. Таранның ауданға аты берілетіндей қандай еңбегі сіңді?" дегенде өзіне бекітіліп берілген қызыл отрядымен Қостанай, Торғай өңіріндегі жергілікті қазақтарды қан жылатып, Кеңес үкіметін орнатуға атсалысқан большевик болғанын тарихтан оқып білдік. Иә, "әр заманның өз құрқылтайы болады" демекші, сол кездің солақай саясатының салдарынан Би ағаның туған ауданына Таранның аты беріліп, қазақтың біртуар арда ұлы, классик жазушымыз Бейімбет Майлин ысырылып қалды. Енді осы олқылықтың орнын толтыру мақсатында арқаны кеңге салмай, мәселені артқа ығыстыра бермей, кешеуілдетпей, кейін қапы қалыппыз демей, 2019 жылы өтетін 125 жылдық торқалы тойының қарсаңында Таран ауданына сол жердің төл тумасы, Алаштың арда ұлы, классик жазушымыз Бейімбет Майлиннің атын беру керек. Сонда ғана әділеттің ақ туы желбіреп, Би ағаның алдындағы парызымызды, қазақ тарихы алдындағы кемшілігімізді өтейміз.

Бұл өзгерісті бүкіл Алаш жұрты тағатсыздана күтіп, қолдап отыр. Бұл мәселеге Қостанай елінің ел-жұрты да түсініспікпен қарап, өз жерлестері қазақ әдебиетінің аса көрнекті өкілі, Қазақстан Жазушылар одағын құрушылардың, қазақ баспасөзінің негізін қалаушылардың бірі, қоғам қайраткері, классик жазушымыз Бейімбет Майлиннің атын беруді қолдайды деп сенемін. Игіліктің ерте, кеші жоқ. Таран ауданына Бейімбет Майлин есімі берілсе, ол біздің тарихқа қайта оралғанымыз, ұлт болашағы үшін шыбын жанын қиған боздақтың рухына деген тағзым, ұлттың рухы мен руханияты үшін сөзсіз үлкен олжа болары анық. Сондықтан, Алаш жұртының арманы Би ағамыздың торқалы тойы қарсаңында күн тәртібінен түспеуі тиіс. Қазақтың дүлдүл ақыны Ғафу Қайырбековтің 1994 жылы Бейімбет Майлиннің 100 жылдық торқалы тойы тұсында Қостанай қаласында орнатылған ескерткішінің түбінде оқыған "Ескерткіш" атты өлеңі есіме түсті. Бірге оқып көрелік:

Тағы оралып тұр, міне,
Бар шабыты бойында.
Сол бір тірі күнінде,
Сол бір жайсаң шағында.
Сол баяғы асыл күй,
Бізге мәңгі мақтаныш.
Кел, әлеумет, басыңды и,
Кел, жолаушы, аттан түс!
Аттан түс те сәлем бер,
Бүкіл қазақ сыйлаған,
Бәрін сүйген кемеңгер,
Алдында тұр Би аған!..

Жұмабек ТАБЫН,
Бейімбет Майлин қоғамдық қорының директоры.
Алматы қаласы.

ЖАСТЫҚ ШАҚТЫҢ ЖАРҚЫЛЫ

Әзіл мен қалжың жарасып...

Қуаныш ЕСҚАБЫЛ

Рудныйдың "Нептун" туристік базасында "ССКӨБ" АҚ қызметкерлері арасында КТК ойындары өтті. Бұл жолы жарасымды әзіл мен қағытпа қалжыңның шеберлерінен құралған жеті команда Жазғы Кубокты сарапқа салды.

Алғашқы кезең "Фристайл", түсінікті тілмен айтсақ, еркін сайыс. Мұнда жастар кез келген тақырыпта өз тапқырлықтарын көрсете алады. Уақыт шектеулі болғанымен ойынның ең максималды 7 ұпайын осы кезеңде алуға болады. Сондықтан болар, командалар сахнаға шығысымен қазылар алқасы мен көрерменнің көңілін аулап, үздік әзілдері мен миниатюраларын ортаға салды. Әсіресе, Фабрикалық кешеннің "Я у мамы инженер" мен Технологиялық жабдықтарды жөндеу басқармасының "Все свои" командаларын халық жылы қабылдады. Дегенмен, халықты күлдіру өз алдына, берілген регламентті сақтау, ойыншылардың киім үлгісі, дикциясы мен сахналық мәдениетін қазылар қаперде ұстады.

Жастардың ән-күй мен әзілді ұштастыра білу қабілеті музыкалық кезеңде сыналды. Таңдап алынған тақырыптар сан-салалы: күнделікті өмір, өндіріс, қала тынысы, қоғам, мәдениет пен спорт. Астананың 20 жылдық мерейтойы да тақырыпқа тұздық болды.

Көңілді тапқырлар ойынының шешуші кезеңі "Биатлон" деп аталды. Бұл сайыс көрермен үшін ең қызықты, ал қатысушылар үшін ең күрделі саналады. Өйткені, бір-екі сөйлеммен залды күлкіге қарық қылатындай әзіл жазу екінің бірінің қолынан келе бермейді. Дегенмен, барлық командалар бұл кезеңді де ойдағыдай алып шықты.

Жалпы қорытынды бойынша 3-орынға Технологиялық жабдықтарды жөндеу басқармасының "Все свои" құрамасы табан тіреді. 2-орын сәл ғана ұпай айырмасымен Қашарлық "На старте" командасының еншісінде. Ал қазылар алқасының шешімі бойынша, биыл ғана Көктемгі Кубокты жеңіп алған Сарыбай кен басқармасының "Дети рабочих" командасы жеңіске лайық деп танылды. Барлық жүлдегерлер кәсіпорынның әкімшілігі мен кәсіподақ ұйымы тағайындаған естелік және ақшалай сыйлықтарға ие болды.

Áleýmettik jeliden

ШАЙПАУ ҚАТЫН

Әлқисса, ертеде бір батыр болыпты. Жекпе-жектің перісі атанған оның атын естіген-нен-ақ жаудың құты қашады екен. Ел батырдың арқасында барақат ғұмыр кешіпті. Бірақ... Батырдың да «үні шықпайтын жері,, бар екен. Қатыны көрікті, бірақ шайпау болыпты. Кәдімгі аузынан» ақ ит кіріп, көк ит шығатынның» нағыз өзі дейді. Бұның да «атағы,, күйеуінен кем түспесе керек. Бір қызығы, батыр үндемейді екен.

Бір күні алыс-жақындағы інілері жиналып алып ақылдасады. «Қой, бұлай болмайды, анау шайпау қатынды қуып жіберсін, немесе басқа ауыл боп отыра берсін. Батырға жібі түзу қатын алып берейік. Құдайға шүкір, жерге қарап отырған жоқ. Елуге жаңа келген еркекке төсек жаңғырту деген не түйірі? Тек ел ішінен таңдап, қалағанын айтсын, – деп бәтуаласыпты. Жұрт жиылып келгенде, батыр қуана қарсы алыпты. Қонағасы желінгеннен соң, келгендер шаруасына кіріседі. Солай да, солай. Қонақтарды тыңдап алған соң, батыр айтты дейді: «Үш уәжім бар соны айтайын, қалғанын өздерің шешіңдер»

– Ал айт! – дейді қонақтар.

– Айтсам, бұл жеңгелерің бір байдың ерке-шолжаң қызы еді, тұңғыш рет той үстінде көрдім. Өзінің ұзатылу тойында. Баратын жері де жуан тұқым екен. Болашақ күйеуі де келісті жігіт. Қыз өте көрікті еді. Көрген сәтте-ақ жүрегім дір етті. Адам кейде жете алмасын сезсе де, айға қолын созады ғой, мен де сондай күй кештім. Қайта-қайта қарай бердім. Бір сәтте көзіміз түйісті. Содан соң маған қайта қадалды. Сәлден соң тағы қарады. Сынап отырғандай. Аяқ астынан бір шешімге келдім, жеңгесі арқылы: «Егер мен десе, пәлен сайдың ішінде күтем. Шықсын.» – деп сәлем айттым. Сайдың ішінде қос аттың жалын құшақтап тұрып, Алладан не тілемедім десеңші. Егер қолым жетсе өмір бойы аялап өтуге, үстінен қатын алмауға серт еттім. Бір кезде шолпының сыбдыры естіліп, күткен аруымның маңдайы жарқ ете қалды... Тілеулес жеңгені сол жерде қалдырып, екеуміз атқа қондық. Мені толық білмесе де азаматтығыма сеніп, әке-шешесін, келін боп түсер жұртын жерге қаратып, етегімнен ұстаған сол ерлігін ұмыта алмаймын. Бірінші уәжім осы.

– Екіншісін айт!

– Бұның шайпаулығын қойғызу үшін мен не істемедім. Жәй ескертіп көрдім. Болмады. Талай рет қамшының астына алып, бөріктіріп сабадым. Қоймады. Сосын бір күні шаңыраққа асып қойып, астынан от жаққыздым. Шырылдап кешірім сұрар дегем. Қайдағы... Үйді айналып жүгіріп жүрген інілерімнен сәлем айтып жіберіпті: «Ана ағаларыңа айтыңдар, «пәленшесі, пісті, келіп жесін...» Содан кейін сүтпен біткен мінездің сүйекпен кететінін ұқтым. Менің үндемейтін себебім осы.

– Үшіншісін айт!

– Жеңгелеріннің шайпау екені рас, бірақ жатыры – алтын. Алты ұл туып берді. Қазір олар, Құдайға шүкір, алты бөріге айналды. Ертерек қимылдасам ештеңе етпес еді, енді қартайған шағымда шешелерінің үстінен қатын алып жатсам, алты ауыл болып отырған олар не ойлайды? Ал мен айтарымды айттым. Қалғанын өздерің шешіңдер!

Қонақтар самсоз болып отырып қалыпты. Сонда босағада қымыз сапырып, әңгімені үнсіз тыңдап отырған қатыны айтты дейді:

– Ай, батыр-ай, бір қатынның еркелігін көтере алмай, әжептәуір әңгіме қылған осыларға сөз шығындап отырған сенде де ми жоқ екен...

Келгендер соңында жеңгелеріне ат-шапан айып төлеп, әрең құтылыпты..

АНАМ АЙТҚАН «ЖАЛҒАН СӨЗДЕР...»

Бала күнімізде ауылда тұрдық. Отбасы жағдайымыз тым төмен болды. Кедейліктің тақсіреті маған сезілмесе де, шешеме қатты батты. Киер киім, ішер асқа жарымай жүрген-де, ол үнемі өз ыдысындағы несібесін маған бөліп беретін еді. «Құлыным, жей ғой, менің қарным ашқан жоқ» дейтін. Бұл оның үнемі айтатын жалған сөзі еді.

Ер жете бастаған шағымда, базардағы қымбат зат немесе дәрумендер алып беруге шешемнің қалтасында көк тиыны жоқ еді. Үнемі жақын маңдағы өзеннен балық аулап келетін. Мен балық етін жеп, сорпасын ішіп отырған сәттерімде ол үнемі үстел шетінде отырып, балық сүйегін мүжіп отыратын. Анам қайнатқан балық сорпасының дәмі әлі күнге таңдайымда. Үнемі шынысына ет салып берсем, «өзің жей ғой, білесің ғой, мен балық етін ұнатпаймын», – деп, қайтадан өз ыдысыма салып қоятын. Бұл оның екінші жалған сөзі болатын.

Орта мектеп оқып жүрген кезімде, менің оқу және киіміме кететін қаражатымды қамдау үшін үнемі түні бойы мардымсыз ақша үшін тігіншілікпен айналысатын. Түн ортасында оянсам, бүкшиіп отырып, киім тігіп отырған анамды көретінмін. «Шеше, ұйықтаңызшы, таңертең тағы жұмысқа барасыз» десем, «Ұйықтай бер, құлыным, менің әлі ұйқым келген жоқ» дейтін еді. Ал бұл сәтте, таң ағаруға жақын қалғанын іштей сезіп жататын едім. Бұл оның үшінші жалған сөзі еді.

Жоғары оқу орнына емтихан тапсырар күні мектеп қақпасының алдында, шақырайған күн астында мені күтіп тұрған анамды көрдім. Өзге ата-аналар секілді дүкеннен салқын су алуға ақшасы жоқ шешем, маған бола қант қосылған қара шәй алып келіпті. Үш сағат бойына мені күтіп тұрған байқұс шешемнің ерні кеберсіп кетсе де, әлі нәр татпағанын білдім. Өзіңіз ішіңіз деп ұсынып ем, «Жаңа ғана іштім, әлі шөлдеген жоқпын», – деді. Кесе түбіне анамның мейір-шапағаты тұнғанын сезетінмін. Сарқып ішіп, анамды құшақтадым. Бұл оның төртінші жалған сөзі еді.

Жалақым, бір басыма жетпей жүрсе де, үнемі анама ақша салып тұратын болдым. Бірақ, сол ақшам әр жолы өзіме қайтып келетін еді. Және «Құлыным, менің өз табысым өзіме жетеді. Сен қиналып қалма» – деген сөзі бар хаттар да келетін. Жыл соңында ауылға қайтқанымда анамның жұмыссыз қалғанын бір-ақ білдім. Сонда ғана оның маған тағы да жалған сөз айтқанын ойлап, көзіме жас іркілді.

Ауыр науқасқа шалдыққан анам емханаға түсіпті. Тәңірден күн сайын анамның амандығын тіледім. Ота аяқталғанда анамның жаны зорға қалған еді. Жанға батқан ауру азабы тіптен қартайтып жіберіпті. Осыншама уақыттан бері күн сайын оны сағынсам да, қадірін ешқашан жете түсінбеппін. Наркоздан әлі оянбаған анамды құшақтап егіліп жыладым. Аз-кем уақыттан соң ғана көзін ашып, маған күлімсіреп қараған анам қауқарсыз саусақтарымен менің қазандай басымнан сипап, «Құлыным, жазылдым ғой міне. Еш жерім ауырған жоқ...», – деді. Мен оның ұлына айтқан тағы бір жалған сөзін естігенімде, көз алдымда аспан ауып бара жатқандай меңзеп күй кештім...

Өмірде байқасам, анам айтқан өтіріктер ғана зиянсыз, сол ғана адамды сүюге итермелейтін нағыз өтірік – сол ғана екен. Себебі, ананың ғана өтірігінің астында шындық бар. Сол үшін де құнды. Ең жақын деген адамдарымның өтірігінен шаршадым. Олардың жалған сөзі – өтірік. Анамның ғана жалған сөзін сүйем, себебі өтірігінің артында шындығы бар.

ЖАҢҒЫРЫҚ

Бір кісі және баласы орманда серуендеп жүріп баласы шалынып құлап түседі. Ауырған жері жанына батқандықтан "Аххх!" деп айқайлап жібереді. Жандарындағы таудан "Аххх!" деген дауыс естігенінде бала таң қалады.Ешнәрсені түсінбеген бала "Сен кімсің?" деп айқайлайды. Алған жауабы тағы да "сен кімсің?" болып келеді.

Бұл жауапқа ашуланып: "Сен қорқақсың!.." деп айқайлайды. Таудан келген дауыс "Сен қорқақсын!" деп жауап береді. Бала әкесіне бұрылып сұрайды: "Әке не болып жатыр?" Әкесі: "Балам тыңда және үйрен!" деп тауға қарап "Мен саған қайран қалдым!"– деп айқайлайды. Қайтқан жауап тағы да "Мен саған қайран қалдым!"– деп келеді.

Әкесі қайтадан айқайлайды, "Сен өте әдемісің!.." Жауап тағы "Сен өте әдемісің" болып келеді. Бала қатты таң қалады, бірақ әлі не болғанын түсінбейді.

Әкесі оған түсіндіріп береді. Адамдар бұны жаңғырық деп атайды, бірақ негізінде бұл өмір. Өмір әрқашан сенің бергендеріңді өзіңе қайтарады. Өмір – жасаған мәмілеміздің айнасы. Өзіңді жақсы көргізгің келсе, алдымен өзің жақсы көр! Саған жақсы мәміледе болуын қаласаң, өзің басқалармен жақсы қарым-қатынаста бол! Адамдардан құрмет көргің келсе, адамдарды құрметте! Адамдардың сабырлы болуын қаласаң, сен де сабырлы болуды үйрен!

Бұл қағида өмірдің барлық кезеңі үшін бірдей. Өмір кездейсоқтық нәрсе емес, жасаған әрекеттеріміздің айнадан кері шағылысуы.

КІМ КҮШТІ?

Әкесі ұлынан сұрады:

–Ұлым, екеуміздің қайсымыз күштіміз?

Ұлы жауап берді:

– Әрине мен, әке!

Әке бұл жауапты күтпеген еді. Есеңгіреп қалды.

– Бұған сенімдісің бе, ұлым? – деп, бөлмесіне қарай кетіп бара жатып екінші рет сұрады.

– Иә, әке!

Өз бөлмесіне кірейін деп тұрып, әкесі үшінші рет, үміттене, тағы да сұрады:

– Бәлкім жақсылап ойлап көрерсің, ұлым. Қайсымыз күштіміз?

– Сіз күштісіз, әке!

Әке бұл жауаптан қуанып кетті. Бірақ ойланып қалды. "Неге бұның алдында екі рет сұрағанымда "мен күштімін" деді бұл бала?"

– Неге мұндай шешімге келдің, ұлым?

– Алдында екі рет сұрағаныңызда сіз менің қасымда едіңіз. Сіз жанымда болғаныңызда дүниеде менен күшті адам жоқ еді! Үшінші рет сұрағаныңызда сіз менен алыстаған едіңіз. Сіз жанымда болмасаңыз, мен әлсізбін ғой, әке!..

БАС ЕКЕУ БОЛМАЙ...

Баяғыда бір кедей өмір сүріпті. Ол қанша тырбанса да, жарлылықтан құтыла алмаған көрінеді. Әбден зығырданы қайнаған кедей бір данышпаннан ақыл сұрай барыпты.

– Уа, тақсыр, сізге бір өтінішім бар еді. Жоқшылықтан әбден қажыдым, не әрекет етсем де бірім екі болмайды. Бұл қалай, не кеңес бересіз?

Данышпан оған үйленуге кеңес беріпті.

– Мұныңыз қалай, тақсыр, ішерге ас, киерге киім таба алмай жүргенде, үйлену менің немді алған? – деп безек қағады кедей.

Данышпан оны егіндікке ертіп барып, пісіп тұрған бидайды оң қолымен ғана (сол қолын тигізбей) оруға бұйырады да:

– Орғаныңды бір жерге жия бер, – деп кетіп қалады. Сәлден соң қайтып келген данышпан:

– Өндіре алмапсың ғой, бұл қалай? – депті кедейге.

– Сыңар қолмен қиын екен, тақсыр.

– Ендеше, қос қолдап орып көрші.

Қос қолдап орған кедей жұмысты өндіріп тастайды.

– Есіңде болсын, жігітім, – дейді данышпан, – оң қол ер, сол қол әйел. «Бас екеу болмай, мал екеу болмайды». Әйелің өзіңе сүйеніш, ақылшы, жәрдемші болса, кедейшіліктен де құтыласың, – деп әлгі жігітке өз ақылын айтыпты.

Қостанай облысы Амангелді аудандық мәслихатының 2018 жылғы 22 тамыздағы № 249 шешімі Амангелді ауылы

Мәслихаттың 2017 жылғы 20 желтоқсандағы № 171 «Амангелді ауданының 2018 - 2020 жылдарға арналған аудандық бюджеті туралы» шешіміне өзгерістер енгізу туралы

2008 жылғы 4 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Бюджет кодексінің 109 - бабына және «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін - өзі басқару туралы» 2001 жылғы 23 қаңтардағы Қазақстан Республикасы Заңының 6 - бабына сәйкес Амангелді аудандық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ:**

1. Мәслихаттың 2017 жылғы 20 желтоқсандағы №171 «Амангелді ауданының 2018-2020 жылдарға арналған аудандық бюджеті туралы» шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7454 тіркелген, 2018 жылғы 18 қаңтарда Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкінде жарияланған) мынадай өзгерістер енгізілсін:

1-тармақ жаңа редакцияда жазылсын:

«1. Амангелді ауданының 2018 - 2020 жылдарға арналған бюджеті тиісінше 1,2 және 3 - қосымшаларға сәйкес, оның ішінде 2018 жылға мынадай көлемдерде бекітілсін:

1) кірістер – 4 061 116,9 мың теңге, оның ішінде:

салықтық түсімдер бойынша – 260 354,0 мың теңге;

салықтық емес түсімдер бойынша – 3 689,8 мың теңге;

негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер бойынша – 4 675,0 мың теңге;

трансферттер түсімі бойынша – 3 792 398,1 мың теңге;

2) шығындар – 4 082 507,7 мың теңге;

3) таза бюджеттік кредиттеу – 10 433,0 мың теңге, оның ішінде:

бюджеттік кредиттер – 18 038,0 мың теңге;

бюджеттік кредиттерді өтеу – 7 605,0 мың теңге;

4) қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо – 0,0 мың теңге,

оның ішінде: қаржы активтерін сатып алу – 0,0 мың теңге;

5) бюджет тапшылығы (профициті) – - 31 823,8 мың теңге;

6) бюджет тапшылығын қаржыландыру (профицитін пайдалану) – 31 823,8 мың теңге.»;

көрсетілген шешімнің 1, 5-қосымшалары осы шешімнің 1, 2-қосымшаларына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.

2. Осы шешім 2018 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізіледі.

Кезектен тыс сессия төрағасы Б. Дәуітбаев

Аудандық мәслихат хатшысы Қ. Кеделбаев

Нормативтік құқықтық акті 2018 жылғы 13 қыркүйекте нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеудің тізіліміне №8040 болып енгізілді.

«КЕЛІСІЛДІ»

«Амангелді ауданы әкімдігінің экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің басшысы

_____ М. Сакетов

2018 жылғы «22» тамыз

Мәслихаттың
2018 жылғы 22 тамыздағы
№249 шешіміне 1-қосымша

Мәслихаттың
2017 жылғы 20 желтоқсандағы
№171 шешіміне 1-қосымша

Амангелді ауданының 2018 жылға арналған аудандық бюджеті

Санаты	Сыныбы	Кіші сыныбы	Ерекшелігі	Атауы	Сомасы, мың теңге
1	2	3	4	5	6
I				I.Кірістер	4 061 116,9
1	00	0	00	Салықтық түсімдер	260 354,0
1	01	0	00	Табыс салығы	116 840,0
1	01	2	00	Жеке табыс салығы	116 840,0
1	03	0	00	Әлеуметтік салық	104 252,0
1	03	1	00	Әлеуметтік салық	104 252,0
1	04	0	00	Меншікке салынатын салықтар	23 024,0
1	04	1	00	Мүлікке салынатын салықтар	9 902,0
1	04	3	00	Жер салығы	533,0
1	04	4	00	Көлік құралдарына салынатын салық	7 308,0
1	04	5	00	Бірыңғай жер салығы	5 281,0
1	05	0	00	Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын ішкі салықтар	14 821,0
1	05	2	00	Акциздер	1 238,0
1	05	3	00	Табиғи және басқа да ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	10 636,0
1	05	4	00	Кәсіпкерлік және кәсіби қызметті жүргізгені үшін алынатын алымдар	2 947,0
1	07	0	00	Басқа да салықтар	102,0
1	07	1	00	Басқа да салықтар	102,0
1	08	0	0	Заңдық маңызы бар әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілеттігі бар мемлекеттік органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар бергені үшін алынатын міндетті төлемдер	1 315,0
2	00	0	00	Салықтық емес түсімдер	3 689,8
2	01	0	00	Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	1 412,8
2	01	1	00	Мемлекеттік кәсіпорындардың таза кірісі бөлігінің түсімдері	3,0
2	01	5	00	Мемлекет меншігіндегі мүлікті жалға беруден түсетін кірістер	1 400,0
2	01	7	00	Мемлекеттік бюджеттен берілген кредиттер бойынша сыйақылар	9,8
2	04	0	00	Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) қамтылатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар	291,0
2	04	1	00	Мұнай секторы ұйымдарынан және Жәбірленушілерге өтемақы қорына түсетін түсімдерді қоспағанда, мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің бюджетінен (шығыстар сметасынан) қамтылатын және қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер салатын айыппұлдар, өсімпұлдар, санкциялар, өндіріп алулар	291,0
2	06	0	00	Басқа да салықтық емес түсімдер	1 986,0
2	06	1	00	Басқа да салықтық емес түсімдер	1 986,0
3	00	0	00	Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	4 675,0
3	01	1	00	Мемлекеттік мекемелерге бекітілген мемлекеттік мүлікті сату	3 907,0
3	03	1	00	Жерді сату	768,0
4	00	0	00	Трансферттердің түсімдері	3 792 398,1
4	02	0	00	Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	3 792 398,1
4	02	2	00	Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер	3 792 398,1

Функционалдық топ	Функционалдық кіші топ	Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі	Бағдарлама	Атауы	Сомасы, мың теңге
				II.Шығындар	4 082 507,7
01				Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	353 575,5
	1			Мемлекеттік басқарудың жалпы функцияларын орындайтын өкілді, атқарушы және басқа органдар	213 403,8
		112		Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының аппараты	17 605,0
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	17 605,0
		122		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	94 208,8
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	90 250,0
			003	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1 625,0
			113	Жергілікті бюджеттерден берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер	2 333,8
		123		Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің аппараты	101 590,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	101 590,0
	2			Қаржылық қызмет	16 232,5
		452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	16 232,5
			001	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) бюджетін орындау және коммуналдық меншігін басқару саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	14 209,5
			003	Салық салу мақсатында мүлікті бағалауды жүргізу	342,0
			010	Жекешелендіру, коммуналдық меншікті басқару, жекешелендіруден кейінгі қызмет және осыған байланысты дауларды реттеу	1 681,0
	5			Жоспарлау және статистикалық қызмет	9 555,0
		453		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	9 555,0
			001	Экономикалық саясатты, мемлекеттік жоспарлау жүйесін қалыптастыру және дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	9 555,0
	9			Жалпы сипаттағы өзге де мемлекеттік қызметтер	114 384,2
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	114 384,2
			001	Жергілікті деңгейде тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	9 003,0
			013	Мемлекеттік органның күрделі шығыстары	1 770,0
			067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	3 013,0
			113	Жергілікті бюджеттерден берілетін ағымдағы нысаналы трансферттер	100 598,2
02				Қорғаныс	6 993,4
	1			Әскери мұқтаждар	4 993,4
		122		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	4 993,4
			005	Жалпыға бірдей әскери міндетті атқару шеңберіндегі іс-шаралар	4 993,4
	2			Төтенше жағдайлар жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру	2 000,0
		122		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	2 000,0
			006	Аудан (облыстық маңызы бар қала) ауқымындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	860,0
			007	Аудандық (қалалық) ауқымдағы дала өрттерінің, сондай-ақ мемлекеттік өртке қарсы қызмет органдары құрылмаған елді мекендерде өрттердің алдын алу және оларды сөндіру жөніндегі іс-шаралар	1 140,0
04				Білім беру	1 696 179,0
	1			Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	5 427,0
		464		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім бөлімі	5 427,0
			040	Мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында мемлекеттік білім беру тапсырысын іске асыруға	5 427,0
	2			Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру	1 437 895,4
		464		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім бөлімі	1 391 013,8
			003	Жалпы білім беру	1 327 040,8
			006	Балаларға қосымша білім беру	63 973,0
		465		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) дене шынықтыру және спорт бөлімі	37 166,0
			017	Балалар мен жасөспірімдерге спорт бойынша қосымша білім беру	37 166,0
		472		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі	9 715,6
			022	Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру объектілерін салу және реконструкциялау	9 715,6
	9			Білім беру саласындағы өзге де қызметтер	252 856,6
		464		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім бөлімі	252 856,6
			001	Жергілікті деңгейде білім беру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	13 124,0
			005	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мемлекеттік білім беру мекемелер үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	21 523,0
			015	Жетім баланы (жетім балаларды) және ата-аналарының қамқорынсыз қалған баланы (балаларды) күтіп-ұстауға қамқоршыларға (қорғаншыларға) ай сайынға ақшалай қаражат төлемі	3 363,0
			067	Ведомстволық бағыныстағы мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың күрделі шығыстары	214 846,6
06				Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	170 194,5
	1			Әлеуметтік қамсыздандыру	56 085,5
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	54 149,5
			005	Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	54 149,5
		464		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім бөлімі	1 936,0
			030	Патронат тәрбиешілерге берілген баланы (балаларды) асырап бағу	1 936,0
	2			Әлеуметтік көмек	88 249,0
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	88 249,0
			002	Жұмыспен қамту бағдарламасы	42 471,0
			006	Тұрғын үйге көмек көрсету	136,0
			007	Жергілікті өкілетті органдардың шешімі бойынша мұқтаж азаматтардың жекелеген топтарына әлеуметтік көмек	11 431,0
			010	Үйден тәрбиеленіп оқытылатын мүгедек балаларды материалдық қамтамасыз ету	1 049,0
			014	Мұқтаж азаматтарға үйде әлеуметтік көмек көрсету	3 960,0
			017	Оңалтудың жеке бағдарламасына сәйкес мұқтаж мүгедектерді міндетті гигиеналық құралдармен қамтамасыз ету, қозғалуға қиындығы бар бірінші топтағы мүгедектерге жеке көмекшінің және есту бойынша мүгедектерге қолмен көрсететін тіл маманының қызметтерін ұсыну	1 678,0
			023	Жұмыспен қамту орталықтарының қызметін қамтамасыз ету	27 524,0
	9			Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамтамасыз ету салаларындағы өзге де қызметтер	25 860,0
		451		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	25 860,0
			001	Жергілікті деңгейде халық үшін әлеуметтік бағдарламаларды жұмыспен қамтуды қамтамасыз етуді іске асыру саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	22 177,0
			011	Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	881,0
			050	Қазақстан Республикасында мүгедектердің құқықтарын қамтамасыз ету және өмір сүру сапасын жақсарту жөніндегі 2012 - 2018 жылдарға арналған іс-шаралар жоспарын іске асыру	2 802,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	1 064 372,6
	1			Тұрғын үй шаруашылығы	2 051,0
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	1 051,0
			002	Мемлекеттік қажеттіліктер үшін жер учаскелерін алып қою, соның ішінде сатып алу жолымен алып қою және осыған байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен айыру	311,0
			003	Мемлекеттік тұрғын үй қорын сақтауды ұйымдастыру	740,0
		472		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі	1 000,0
			003	Коммуналдық тұрғын үй қорының тұрғын үйін жобалау және (немесе) салу, реконструкциялау	850,0
			004	Инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды жобалау, дамыту және (немесе) жайластыру	150,0
	2			Коммуналдық шаруашылық	1 060 536,6
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	2 918,0
			012	Сумен жабдықтау және су бұру жүйесінің жұмыс істеуі	2 918,0
		472		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі	1 057 618,6
			058	Елді мекендердегі сумен жабдықтау және су бұру жүйелерін дамыту	1 057 618,6
	3			Елді-мекендерді көркейту	1 785,0
		123		Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің аппараты	1 785,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	1 785,0
08				Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістік	155 324,3
	1			Мәдениет саласындағы қызмет	54 442,0
		455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	54 442,0
			003	Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	54 442,0
	2			Спорт	16 512,0
		465		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) дене шынықтыру және спорт бөлімі	16 512,0
			001	Жергілікті деңгейде дене шынықтыру және спорт саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	6 241,0
			005	Ұлттық және бұқаралық спорт түрлерін дамыту	6 302,0
			006	Аудандық (облыстық маңызы бар қалалық) деңгейде спорттық жарыстар өткізу	551,0
			007	Әртүрлі спорт түрлері бойынша аудан (облыстық маңызы бар қала) құрама командаларының мүшелерін дайындау және олардың облыстық спорт жарыстарына қатысуы	3 418,0
	3			Ақпараттық кеңістік	55 539,0
		455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	53 889,0
			006	Аудандық (қалалық) кітапханалардың жұмыс істеуі	50 827,0
			007	Мемлекеттік тілді және Қазақстан халқының басқа да тілдерін дамыту	3 062,0
		456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	1 650,0
			002	Мемлекеттік ақпараттық саясат жүргізу жөніндегі қызметтер	1 650,0
	9			Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікті ұйымдастыру жөніндегі өзге де қызметтер	28 831,3
		455		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	8 226,0
			001	Жергілікті деңгейде тілдерді және мәдениетті дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	8 226,0
		456		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	20 605,3
			001	Жергілікті деңгейде ақпарат, мемлекеттілікті нығайту және азаматтардың әлеуметтік сенімділігін қалыптастыру саласында мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	9 679,0
			003	Жастар саясаты саласында іс-шараларды іске асыру	10 926,3
10				Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	120 715,0
	1			Ауыл шаруашылығы	96 791,0
		462		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ауыл шаруашылығы бөлімі	13 822,0
			001	Жергілікті деңгейде ауыл шаруашылығы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	13 822,0
		473		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ветеринария бөлімі	82 969,0
			001	Жергілікті деңгейде ветеринария саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	15 416,0
			006	Ауру жануарларды санитарлық союды ұйымдастыру	2 485,0
			007	Қаңғыбас иттер мен мысықтарды аулауды және жоюды ұйымдастыру	1 102,0
			009	Жануарлардың энзоотиялық аурулары бойынша ветеринариялық іс-шараларды жүргізу	10 419,0
			011	Эпизоотияға қарсы іс-шаралар жүргізу	53 547,0
	6			Жер қатынастары	14 372,0
		463		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жер қатынастары бөлімі	14 372,0
			001	Аудан (облыстық маңызы бар қала) аумағында жер қатынастарын реттеу саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	10 368,0
			006	Аудандардың, облыстық маңызы бар, аудандық маңызы бар қалалардың, кенттердің, ауылдардың, ауылдық округтердің шекарасын белгілеу кезінде жүргізілетін жерге орналастыру	4 004,0
	9			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, қоршаған ортаны қорғау және жер қатынастары саласындағы басқа да қызметтер	9 552,0
		453		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	9 552,0
			099	Мамандарға әлеуметтік қолдау көрсету жөніндегі шараларды іске асыру	9 552,0
11				Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	9 984,1
	2			Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	9 984,1
		472		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі	9 984,1
			001	Жергілікті деңгейде құрылыс, сәулет және қала құрылысы саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	9 984,1
12				Көлік және коммуникация	214 765,0
	1			Автомобиль көлігі	214 765,0
		458		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	214 765,0
			023	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	44 605,0

			045	Аудандық маңызы бар автомобиль жолдарын және елді мекендердің көшелерін күрделі және орташа жөндеу	170 160,0
13				Басқалар	8 414,2
	3			Кәсіпкерлік қызметті қолдау және бәсекелестікті қорғау	6 656,9
		469		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) кәсіпкерлік бөлімі	6 656,9
			001	Жергілікті деңгейде кәсіпкерлікті дамыту саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру жөніндегі қызметтер	6 656,9
	9			Басқалар	1 757,3
		452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	1 757,3
			012	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органының резерві	1 757,3
14				Борышқа қызмет көрсету	9,8
	1			Борышқа қызмет көрсету	9,8
		452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	9,8
			013	Жергілікті атқарушы органдардың облыстық бюджеттен қарыздар бойынша сыйақылар мен өзге де төлемдерді төлеу бойынша борышына қызмет көрсету	9,8
15				Трансферттер	281 980,3
	1			Трансферттер	281 980,3
		452		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	281 980,3
			006	Пайдаланылмаған (толық пайдаланылмаған) нысаналы трансферттерді қайтару	601,8
			024	Заңнаманы өзгертуге байланысты жоғары тұрған бюджеттің шығындарын өтеуге төменгі тұрған бюджеттен ағымдағы нысаналы трансферттер	102 983,5
			038	Субвенциялар	171 726,0
			051	Жергілікті өзін-өзі басқару органдарына берілетін трансферттер	6 669,0
				III. Таза бюджеттік кредиттеу	10 433,0
10				Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	18 038,0
	9			Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, қоршаған ортаны қорғау және жер қатынастары саласындағы басқа да қызметтер	18 038,0
		453		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	18 038,0
			006	Мамандарды әлеуметтік қолдау шараларын іске асыру үшін бюджеттік кредиттер	18 038,0

Санаты	Сыныбы	Кіші сыныбы	Ерекшелігі	Атауы	Сомасы, мың теңге
5				Бюджеттік кредиттерді өтеу	7 605,0
	01			Бюджеттік кредиттерді өтеу	7 605,0
		1		Мемлекеттік бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	7 605,0
			13	Жеке тұлғаларға жергілікті бюджеттен берілген бюджеттік кредиттерді өтеу	7 605,0
				IV.Қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо	0,0
				V.Бюджет тапшылығы (профициті)	-31 823,8

Мәслихаттың
2018 жылғы 22 тамыздағы
№249 шешіміне 2-қосымша

Мәслихаттың
2017 жылғы 20 желтоқсандағы
№171 шешіміне 5-қосымша

2018 жылға арналған Амангелді ауданының кенттер, ауылдар, ауылдық округтердің бюджеттік бағдарламалар тізбесі

Функционалдық топ	Функционалдық кіші топ	Бюджеттік бағдарламалардың әкімшісі	Бағдарлама	Атауы	Сомасы, мың теңге
01				Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	101 590,0
	1			Мемлекеттік басқарудың жалпы функцияларын орындайтын өкілді, атқарушы және басқа органдар	101 590,0
		123		Амангелді ауданының Амантоғай ауылдық округі әкімінің аппараты	12 354,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	12 354,0
		123		Амангелді ауданының Ақсай ауылы әкімінің аппараты	8 769,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	8 769,0
		123		Амангелді ауданының Тасты ауылы әкімінің аппараты	9 217,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	9 217,0
		123		Амангелді ауданының Қабырға ауылдық округі әкімінің аппараты	9 001,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	9 001,0
		123		Амангелді ауданының Үштоғай ауылдық округі әкімінің аппараты	9 625,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	9 625,0
		123		Амангелді ауданының Құмкешу ауылдық округі әкімінің аппараты	9 461,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	9 461,0
		123		Амангелді ауданының Байғабыл ауылдық округі әкімінің аппараты	10 939,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	10 939,0
		123		Амангелді ауданының Қарасу ауылдық округі әкімінің аппараты	12 457,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	12 457,0
		123		Амангелді ауданының Қарынсалды ауылдық округі әкімінің аппараты	8 234,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қаланың, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	8 234,0
		123		Амангелді ауданының Үрпек ауылдық округі әкімінің аппараты	11 533,0
			001	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл, ауылдық округ әкімінің қызметін қамтамасыз ету жөніндегі қызметтер	11 533,0
07				Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	1 785,0
	3			Елді-мекендерді көркейту	1 785,0
		123		Амангелді ауданының Үрпек ауылдық округі әкімінің аппараты	235,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	235,0
		123		Амангелді ауданының Байғабыл ауылдық округі әкімінің аппараты	160,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	160,0
		123		Амангелді ауданының Амантоғай ауылдық округі әкімінің аппараты	404,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	404,0
		123		Амангелді ауданының Қарасу ауылдық округі әкімінің аппараты	220,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	220,0
		123		Амангелді ауданының Құмкешу ауылдық округі әкімінің аппараты	190,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	190,0
		123		Амангелді ауданының Ақсай ауылы әкімінің аппараты	165,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	165,0
		123		Амангелді ауданының Үштоғай ауылдық округі әкімінің аппараты	100,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	100,0
		123		Амангелді ауданының Тасты ауылы әкімінің аппараты	155,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	155,0
		123		Амангелді ауданының Қабырға ауылдық округі әкімінің аппараты	80,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	80,0
		123		Амангелді ауданының Қарынсалды ауылдық округі әкімінің аппараты	76,0
			008	Елді мекендердегі көшелерді жарықтандыру	76,0

Решение Амангельдинского районного маслихата Костанайской области

от 22 августа 2018 года № 249 село Амангельды

О внесении изменений в решение маслихата от 20 декабря 2017 года № 171 «О районном бюджете Амангельдинского района на 2018 - 2020 годы»

В соответствии со статьей 109 Бюджетного кодекса Республики Казахстан от 4 декабря 2008 года и статьей 6 Закона Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан» Амангельдинский районный маслихат **РЕШИЛ:**

1. Внести в решение маслихата от 20 декабря 2017 года № 171 «О районном бюджете Амангельдинского района на 2018-2020 годы» (зарегистрировано в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за № 7454, опубликовано 18 января 2018 года в Эталонном контрольном банке нормативных правовых актов Республики Казахстан) следующие изменения:

пункт 1 изложить в новой редакции:

«1. Утвердить бюджет Амангельдинского района на 2018-2020 годы согласно приложениям 1, 2 и 3 соответственно, в том числе на 2018 год в следующих объемах:

1) доходы – 4 061 116,9 тысяч тенге, в том числе по:

налоговым поступлениям – 260 354,0 тысяч тенге;

неналоговым поступлениям – 3 689,8 тысяч тенге;

поступления от продажи основного капитала – 4 675,0 тысяч тенге;

поступлениям трансфертов – 3 792 398,1 тысяч тенге;

2) затраты – 4 082 507,7 тысяч тенге;

3) чистое бюджетное кредитование – 10 433,0 тысяч тенге, в том числе: бюджетные кредиты – 18 038,0 тысяча тенге;

погашение бюджетных кредитов – 7 605,0 тысячи тенге;

4) сальдо по операциям с финансовыми активами – 0,0 тысячи тенге, в том числе: приобретение финансовых активов – 0,0 тысячи тенге;

5) дефицит (профицит) бюджета – - 31 823,8 тысяч тенге;

6) финансирование дефицита (использование профицита) бюджета – 31 823,8 тысяч тенге.»;

приложение 1, 5 к указанному решению изложить в новой редакции, согласно приложениям 1, 2 к настоящему решению.

2. Настоящее решение вводится в действие с 1 января 2018 года.

Председатель внеочередной сессии Б. Дауитбаев
Секретарь районного маслихата К. Кеделбаев

Зарегистрировано в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов за №8040, 13 сентября 2018 года

«СОГЛАСОВАНО»

Руководитель коммунального государственного учреждения «Отдел экономики и бюджетного планирования акимата Амангельдинского района»

_____ М. Сакетов

«22» августа 2018 года

Приложение 1
к решению маслихата
от 22 августа 2018 года №249

Приложение 1
к решению маслихата
от 20 декабря 2017 года №171

Районный бюджет Амангельдинского района на 2018 год

Категория	Класс	Под класс	Специфика	Наименование	Сумма, тысяч тенге
1	2	3	4	5	6
I				I. Доходы	4 061 116,9
1	00	0	00	Налоговые поступления	260 354,0
1	01	0	00	Подоходный налог	116 840,0
1	01	2	00	Индивидуальный подоходный налог	116 840,0
1	03	0	00	Социальный налог	104 252,0
1	03	1	00	Социальный налог	104 252,0
1	04	0	00	Налоги на собственность	23 024,0
1	04	1	00	Налоги на имущество	9 902,0
1	04	3	00	Земельный налог	533,0
1	04	4	00	Налог на транспортные средства	7 308,0
1	04	5	00	Единый земельный налог	5 281,0
1	05	0	00	Внутренние налоги на товары, работы и услуги	14 821,0
1	05	2	00	Акцизы	1 238,0
1	05	3	00	Поступления за использование природных и других ресурсов	10 636,0
1	05	4	00	Сборы за ведение предпринимательской и профессиональной деятельности	2 947,0
1	07	0	00	Прочие налоги	102,0
1	07	1	00	Прочие налоги	102,0
1	08	0	0	Обязательные платежи, взимаемые за совершение юридически значимых действий и (или) выдачу документов уполномоченными на то государственными органами или должностными лицами	1 315,0
2	00	0	00	Неналоговые поступления	3 689,8
2	01	0	00	Доходы от государственной собственности	1 412,8
2	01	1	00	Поступления части чистого дохода государственных предприятий	3,0
2	01	5	00	Доходы от аренды имущества, находящегося в государственной собственности	1 400,0
2	01	7	00	Вознаграждения по кредитам, выданным из государственного бюджета	9,8
2	04	0	00	Штрафы, пени, санкции, взыскания, налагаемые государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета, а также содержащимися и финансируемыми из бюджета (сметы расходов) Национального Банка Республики Казахстан	291,0
2	04	1	00	Штрафы, пени, санкции, взыскания, налагаемые государственными учреждениями, финансируемыми из государственного бюджета, а также содержащимися и финансируемыми из бюджета (сметы расходов) Национального Банка Республики Казахстан, за исключением поступлений от организаций нефтяного сектора и в Фонд компенсации потерпевшим	291,0
2	06	0	00	Прочие неналоговые поступления	1 986,0
2	06	1	00	Прочие неналоговые поступления	1 986,0
3	00	0	00	Поступления от продажи основного капитала	4 675,0
3	01	1	00	Продажа государственного имущества, закрепленного за государственными учреждениями	3 907,0
3	03	1	00	Продажа земли	768,0
4	00	0	00	Поступления трансфертов	3 792 398,1
4	02	0	00	Трансферты из вышестоящих органов государственного управления	3 792 398,1
4	02	2	00	Трансферты из областного бюджета	3 792 398,1

Функциональная группа	Функциональная подгруппа	Администратор бюджетных программ	Бюджетная программа	Наименование	Сумма, тысяч тенге
				II.Затраты	4 082 507,7
01				Государственные услуги общего характера	353 575,5
	1			Представительные, исполнительные и другие органы, выполняющие общие функции государственного управления	213 403,8
		112		Аппарат маслихата района (города областного значения)	17 605,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности маслихата района (города областного значения)	17 605,0
		122		Аппарат акима района (города областного значения)	94 208,8
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района (города областного значения)	90 250,0
			003	Капитальные расходы государственного органа	1 625,0
			113	Целевые текущие трансферты из местных бюджетов	2 333,8
		123		Аппарат акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	101 590,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	101 590,0
	2			Финансовая деятельность	16 232,5
		452		Отдел финансов района (города областного значения)	16 232,5
			001	Услуги по реализации государственной политики в области исполнения бюджета и управления коммунальной собственностью района (города областного значения)	14 209,5
			003	Проведение оценки имущества в целях налогообложения	342,0
			010	Приватизация, управление коммунальным имуществом, постприватизационная деятельность и регулирование споров, связанных с этим	1 681,0
	5			Планирование и статистическая деятельность	9 555,0
		453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	9 555,0
			001	Услуги по реализации государственной политики в области формирования и развития экономической политики, системы государственного планирования	9 555,0
	9			Прочие государственные услуги общего характера	114 384,2
		458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	114 384,2
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог	9 003,0
			013	Капитальные расходы государственного органа	1 770,0
			067	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	3 013,0
			113	Целевые текущие трансферты из местных бюджетов	100 598,2
02				Оборона	6 993,4
	1			Военные нужды	4 993,4
		122		Аппарат акима района (города областного значения)	4 993,4
			005	Мероприятия в рамках исполнения всеобщей воинской обязанности	4 993,4
	2			Организация работы по чрезвычайным ситуациям	2 000,0
		122		Аппарат акима района (города областного значения)	2 000,0
			006	Предупреждение и ликвидация чрезвычайных ситуаций масштаба района (города областного значения)	860,0
			007	Мероприятия по профилактике и тушению степных пожаров районного (городского) масштаба, а также пожаров в населенных пунктах, в которых не созданы органы государственной противопожарной службы	1 140,0
04				Образование	1 696 179,0
	1			Дошкольное воспитание и обучение	5 427,0
		464		Отдел образования района (города областного значения)	5 427,0
			040	Реализация государственного образовательного заказа в дошкольных организациях образования	5 427,0
	2			Начальное, основное среднее и общее среднее образование	1 437 895,4
		464		Отдел образования района (города областного значения)	1 391 013,8
			003	Общеобразовательное обучение	1 327 040,8
			006	Дополнительное образование для детей	63 973,0
		465		Отдел физической культуры и спорта района (города областного значения)	37 166,0
			017	Дополнительное образование для детей и юношества по спорту	37 166,0

		472		Отдел строительства, архитектуры и градостроительства района (города областного значения)	9 715,6
			022	Строительство и реконструкция объектов начального, основного среднего и общего среднего образования	9 715,6
	9			Прочие услуги в области образования	252 856,6
		464		Отдел образования района (города областного значения)	252 856,6
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области образования	13 124,0
			005	Приобретение и доставка учебников, учебно-методических комплексов для государственных учреждений образования района (города областного значения)	21 523,0
			015	Ежемесячные выплаты денежных средств опекунам (попечителям) на содержание ребенка-сироты (детей-сирот), и ребенка (детей), оставшегося без попечения родителей	3 363,0
			067	Капитальные расходы подведомственных государственных учреждений и организаций	214 846,6
06				Социальная помощь и социальное обеспечение	170 194,5
	1			Социальное обеспечение	56 085,5
		451		Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	54 149,5
			005	Государственная адресная социальная помощь	54 149,5
		464		Отдел образования района (города областного значения)	1 936,0
			030	Содержание ребенка (детей), переданного патронатным воспитателям	1 936,0
	2			Социальная помощь	88 249,0
		451		Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	88 249,0
			002	Программа занятости	42 471,0
			006	Оказание жилищной помощи	136,0
			007	Социальная помощь отдельным категориям нуждающихся граждан по решениям местных представительных органов	11 431,0
			010	Материальное обеспечение детей-инвалидов, воспитывающихся и обучающихся на дому	1 049,0
			014	Оказание социальной помощи нуждающимся гражданам на дому	3 960,0
			017	Обеспечение нуждающихся инвалидов обязательными гигиеническими средствами и предоставление услуг специалистами жестового языка, индивидуальными помощниками в соответствии с индивидуальной программой реабилитации инвалида	1 678,0
			023	Обеспечение деятельности центров занятости населения	27 524,0
	9			Прочие услуги в области социальной помощи и социального обеспечения	25 860,0
		451		Отдел занятости и социальных программ района (города областного значения)	25 860,0
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области обеспечения занятости и реализации социальных программ для населения	22 177,0
			011	Оплата услуг по зачислению, выплате и доставке пособий и других социальных выплат	881,0
			050	Реализация Плана мероприятий по обеспечению прав и улучшению качества жизни инвалидов в Республике Казахстан на 2012 – 2018 годы	2 802,0
07				Жилищно-коммунальное хозяйство	1 064 372,6
	1			Жилищное хозяйство	2 051,0
		458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	1 051,0
			002	Изъятие, в том числе путем выкупа земельных участков для государственных надобностей и связанное с этим отчуждение недвижимого имущества	311,0
			003	Организация сохранения государственного жилищного фонда	740,0
		472		Отдел строительства, архитектуры и градостроительства района (города областного значения)	1 000,0
			003	Проектирование и (или) строительство, реконструкция жилья коммунального жилищного фонда	850,0
			004	Проектирование, развитие и (или) обустройство инженерно-коммуникационной инфраструктуры	150,0
	2			Коммунальное хозяйство	1 060 536,6
		458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	2 918,0
			012	Функционирование системы водоснабжения и водоотведения	2 918,0
		472		Отдел строительства, архитектуры и градостроительства района (города областного значения)	1 057 618,6
			058	Развитие системы водоснабжения и водоотведения в сельских населенных пунктах	1 057 618,6
	3			Благоустройство населенных пунктов	1 785,0
		123		Аппарат акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	1 785,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	1 785,0
08				Культура, спорт, туризм и информационное пространство	155 324,3
	1			Деятельность в области культуры	54 442,0
		455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	54 442,0
			003	Поддержка культурно-досуговой работы	54 442,0
	2			Спорт	16 512,0
		465		Отдел физической культуры и спорта района (города областного значения)	16 512,0
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в сфере физической культуры и спорта	6 241,0
			005	Развитие массового спорта и национальных видов спорта	6 302,0
			006	Проведение спортивных соревнований на районном (города областного значения) уровне	551,0
			007	Подготовка и участие членов сборных команд района (города областного значения) по различным видам спорта на областных спортивных соревнованиях	3 418,0
	3			Информационное пространство	55 539,0
		455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	53 889,0
			006	Функционирование районных (городских) библиотек	50 827,0
			007	Развитие государственного языка и других языков народа Казахстана	3 062,0
		456		Отдел внутренней политики района (города областного значения)	1 650,0
			002	Услуги по проведению государственной информационной политики	1 650,0
	9			Прочие услуги по организации культуры, спорта, туризма и информационного пространства	28 831,3
		455		Отдел культуры и развития языков района (города областного значения)	8 226,0
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области развития языков и культуры	8 226,0
		456		Отдел внутренней политики района (города областного значения)	20 605,3
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области информации, укрепления государственности и формирования социального оптимизма граждан	9 679,0
			003	Реализация мероприятий в сфере молодежной политики	10 926,3
10				Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	120 715,0
	1			Сельское хозяйство	96 791,0
		462		Отдел сельского хозяйства района (города областного значения)	13 822,0
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в сфере сельского хозяйства	13 822,0
		473		Отдел ветеринарии района (города областного значения)	82 969,0
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в сфере ветеринарии	15 416,0
			006	Организация санитарного убоя больных животных	2 485,0
			007	Организация отлова и уничтожения бродячих собак и кошек	1 102,0
			009	Проведение ветеринарных мероприятий по энзоотическим болезням животных	10 419,0
			011	Проведение противоэпизоотических мероприятий	53 547,0
	6			Земельные отношения	14 372,0
		463		Отдел земельных отношений района (города областного значения)	14 372,0
			001	Услуги по реализации государственной политики в области регулирования земельных отношений на территории района (города областного значения)	10 368,0
			006	Землеустройство, проводимое при установлении границ районов, городов областного значения, районного значения, сельских округов, поселков, сел	4 004,0
	9			Прочие услуги в области сельского, водного, лесного, рыбного хозяйства, охраны окружающей среды и земельных отношений	9 552,0
		453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	9 552,0
			099	Реализация мер по оказанию социальной поддержки специалистов	9 552,0
11				Промышленность, архитектурная, градостроительная и строительная деятельность	9 984,1
	2			Архитектурная, градостроительная и строительная деятельность	9 984,1
		472		Отдел строительства, архитектуры и градостроительства района (города областного значения)	9 984,1
			001	Услуги по реализации государственной политики в области строительства, архитектуры и градостроительства на местном уровне	9 984,1
12				Транспорт и коммуникации	214 765,0
	1			Автомобильный транспорт	214 765,0
		458		Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог района (города областного значения)	214 765,0
			023	Обеспечение функционирования автомобильных дорог	44 605,0
			045	Капитальный и средний ремонт автомобильных дорог районного значения и улиц населенных пунктов	170 160,0
13				Прочие	8 414,2
	3			Поддержка предпринимательской деятельности и защита конкуренции	6 656,9
		469		Отдел предпринимательства района (города областного значения)	6 656,9
			001	Услуги по реализации государственной политики на местном уровне в области развития предпринимательства	6 656,9
	9			Прочие	1 757,3
		452		Отдел финансов района (города областного значения)	1 757,3
			012	Резерв местного исполнительного органа района (города областного значения)	1 757,3
14				Обслуживание долга	9,8
	1			Обслуживание долга	9,8
		452		Отдел финансов района (города областного значения)	9,8
			013	Обслуживание долга местных исполнительных органов по выплате вознаграждений и иных платежей по займам из областного бюджета	9,8
15				Трансферты	281 980,3
	1			Трансферты	281 980,3
		452		Отдел финансов района (города областного значения)	281 980,3
			006	Возврат неиспользованных (недоиспользованных) целевых трансфертов	601,8
			024	Целевые текущие трансферты из нижестоящего бюджета на компенсацию потерь вышестоящего бюджета в связи с изменением законодательства	102 983,5
			038	Субвенции	171 726,0
			051	Трансферты органам местного самоуправления	6 669,0
				III. Чистое бюджетное кредитование	10 433,0
10				Сельское, водное, лесное, рыбное хозяйство, особо охраняемые природные территории, охрана окружающей среды и животного мира, земельные отношения	18 038,0
	9			Прочие услуги в области сельского, водного, лесного, рыбного хозяйства, охраны окружающей среды и земельных отношений	18 038,0
		453		Отдел экономики и бюджетного планирования района (города областного значения)	18 038,0
			006	Бюджетные кредиты для реализации мер социальной поддержки специалистов	18 038,0

Категория	Класс	Подкласс	Специфика	Наименование	Сумма, тысяч тенге
5				Погашение бюджетных кредитов	7 605,0
	01			Погашение бюджетных кредитов	7 605,0
		1		Погашение бюджетных кредитов, выданных из государственного бюджета	7 605,0
			13	Погашение бюджетных кредитов, выданных из местного бюджета физическим лицам	7 605,0
				IV. Сальдо по операциям с финансовыми активами	0,0
				V. Дефицит (профицит) бюджета	-31 823,8
				VI. Финансирование дефицита (использование профицита) бюджета	31 823,8

Приложение 2
к решению маслихата
от 22 августа 2018 года №249

Приложение 5
к решению маслихата
от 20 декабря 2017 года №171

Перечень бюджетных программ поселков, сел, сельских округов Амангельдинского района на 2018 год

Функциональная группа	Функциональная подгруппа	Администратор бюджетных программ	Бюджетная программа	Наименование	Сумма, тысяч тенге
01				Государственные услуги общего характера	101 590,0
	1			Представительные, исполнительные и другие органы, выполняющие общие функции государственного управления	101 590,0
		123		Аппарат акима Амантогайского сельского округа Амангельдинского района	12 354,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	12 354,0
		123		Аппарат акима села Аксай Амангельдинского района	8 769,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	8 769,0
		123		Аппарат акима села Тасты Амангельдинского района	9 217,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	9 217,0
		123		Аппарат акима Кабыргинского сельского округа Амангельдинского района	9 001,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	9 001,0
		123		Аппарат акима Уштогайского сельского округа Амангельдинского района	9 625,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	9 625,0
		123		Аппарат акима Кумкешуского сельского округа Амангельдинского района	9 461,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	9 461,0
		123		Аппарат акима Байгабылского сельского округа Амангельдинского района	10 939,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	10 939,0
		123		Аппарат акима Карасуского сельского округа Амангельдинского района	12 457,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	12 457,0
		123		Аппарат акима Карынсалдинского сельского округа Амангельдинского района	8 234,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	8 234,0
		123		Аппарат акима Урпекского сельского округа Амангельдинского района	11 533,0
			001	Услуги по обеспечению деятельности акима района в городе, города районного значения, поселка, села, сельского округа	11 533,0
07				Жилищно-коммунальное хозяйство	1 785,0
	3			Благоустройство населенных пунктов	1 785,0
		123		Аппарат акима Урпекского сельского округа Амангельдинского района	235,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	235,0
		123		Аппарат акима Байгабылского сельского округа Амангельдинского района	160,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	160,0
		123		Аппарат акима Амантогайского сельского округа Амангельдинского района	404,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	404,0
		123		Аппарат акима Карасуского сельского округа Амангельдинского района	220,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	220,0
		123		Аппарат акима Кумкешуского сельского округа Амангельдинского района	190,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	190,0
		123		Аппарат акима села Аксай Амангельдинского района	165,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	165,0
		123		Аппарат акима Уштогайского сельского округа Амангельдинского района	100,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	100,0
		123		Аппарат акима села Тасты Амангельдинского района	155,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	155,0
		123		Аппарат акима Кабыргинского сельского округа Амангельдинского района	80,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	80,0
		123		Аппарат акима Карынсалдинского сельского округа Амангельдинского района	76,0
			008	Освещение улиц населенных пунктов	76,0

Жақсылықтың өлшемі жоқ...

"Бала – біздің болашағымыз" деген ұғым еліміздің ертеңі, халқымыздың келешектегі жарқын өмірінің жалғасы дегенді білдіреді. Сол себепті балаларға қамқорлық көрсету, оларды еліміздің нағыз патриоты етіп тәрбиелеу – мемлекеттік саясаттың алтын діңгегіне айналып отыр.

Жыл сайын Жітіқара қаласындағы УК-161/3 мекемесі де "Мектепке жол" қайырымдылық акциясынан қалыс қалған емес. Мекеме бастығының тәрбие жұмысы бойынша орынбасары әділет майоры Г.Қоянбаев пен бастықтың жалпы сұрақтар бойынша орынбасары әділет майоры И.Щербаков кішкентай Максим Стрибицскийге мектеп формасы мен оқу құралдарын беріп, материалдық көмек көрсетті. Бүлдіршіннің тәрбиешісі мекеме ұжымына шексіз алғысын жаудырды. Ал мекеме басшылығы мен жеке құрам қызметкерлері бүлдіршінге оқуда табыс тіледі.

Қостанай облысы бойынша ҚАЖД УК-161/3 мекемесінің басшылығы мен жеке құрамы.

Әбілқайыр Борамбаев

2018 жылғы қырүйек айының 16-сынан 17-сіне қараған түнінде ауданымыздың құрметті ақсақалы, Ұлы Отан соғысының ардагері **Борамбаев Әбілқайыр** атамыз өмірден озды.

Әбілқайыр атамыз мейірімді, адал әрі ақжарқын жан еді. Жаны жайсаң ардақты азаматтың өмірден өтуіне байланысты марқұмның отбасы мен туған-туыстарына қайғыларына ортақтасып, көңіл айтамыз.

Қамысты ауданы әкімдігі.

Еске алу

Жанкелдин ауданы, Аралбай ауылының тұрғыны, аяулы бауырымыз **Балтабек Шоқпытұлы** бүгінгі күні ортамызда тірі жүргенде 26 қыркүйек күні 69 жасқа толар еді. Тағдырдың жазуына не шара. Қабырғамызды қайыстырып, өзегімізді өкінішке толтырып, адамзат баласына опа бермес сұм ажал арамыздан алып кетті. Бауырымыздың жарқын бейнесі көз алдымызда. Ағамыздың жатқан жері жайлы, топырағы торқа, қабірі нұрға толсын. Артында қалған ұрпағына, отбасына, бауырларына, немере-шөберелеріне Алла ұзақ ғұмыр берсін. Бауырымыздың жасамаған жасын, көрмеген қызығын нәсіп етсін.

Алла салды басымызға сынақты,
Жиі еске алсын деп пе жылатты.
Қайғысы мен қызығы көп өмір-ай,
Бір көтеріп, бірде жығып жылатты.
Көтеріп қайғы ауырын,
Сарқылды енді сауығын.
Жәннатта болып жаныңыз,
Бақұл бол мәңгі бауырым.

Еске алушылар: қарындастары – Күлдірген, Ларен, Балдырған, Кенжегүл, інісі – Алтай, жиендері – Алмас, Торғай.

Хабарландыру

Уәкілетті орган – "Қостанай облысы әкімдігінің жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы" ММ келесі бос лауазымға орналасуға конкурс жариялайды:

Қостанай облысы әкімдігі жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасының "Қостанай ауданаралық жол пайдалану кәсіпорны" коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының басшысы (1 бірлік), 110000, Қостанай облысы, Қостанай қаласы, Дорожников көшесі, 10.

Қызметтік міндеттері: Қолданыстағы заңнамаға, кәсіпорын Жарғысына сәйкес кәсіпорынды басқару; ағымдағы және болжамдағы мақсаттарды орындау бойынша жұмыстарды тиімді ұйымдастыру; кәсіпорынға бекітілген мүлікті сақтау, тиімді және мақсатты пайдалану; мемлекеттік басқару органымен жеткізілетін мемлекеттік тапсырманы орындау; кәсіпорынның шарттық міндеттемелерін орындау; облыстық маңызы бар автомобиль жолдарының және оларда орналасқан құрылыстардың көлік-пайдалану жай-күйін қалпында сақтау жөніндегі жұмыстарды жүзеге асыру.

Конкурсқа қатысушыларға қойылатын талаптар:

Жоғары білімі:

Әлеуметтік ғылымдар, экономика және бизнес (Мемлекеттік және жергілікті басқару, Экономика, Қаржы, Менеджмент, Есеп және аудит, Әлемдік экономика, Маркетинг, Жобаларды басқару);

Техникалық ғылымдар және технология (Құрылыс, Құрылыс материалдарды, бұйымдар мен құрылымдарды өндіру, Көлік, көлік техникасы мен технологиялар, Көлік құрылысы, Автоматтандыру және басқару, Ақпараттық жүйелер, Есептеу техникасы және бағдарламалық қамтамасыз ету, Математикалық және компьютерлік модельдеу, Материал тану және жаңа материалдар технологиясы, Геодезия және картография, Машина жасау, Авиациялық техника және технологиялар, Теңіз техникасы мен технологиялар, Технологиялық машиналар және жабдықтар (сала бойынша), Қайта өңдеу өндірістерінің технологиясы (сала бойынша), Қоршаған ортаны қорғау және өмір тіршілігінің қауіпсіздігі, Стандарттау, сертификаттау және метрология, Материалдарды қысыммен өңдеу технологиясы, Ұшатын аппараттар мен қозғалтқыштарды ұшуда пайдалану, Инженерлік жүйелер және желілер);

Жұмыс өтілі келесі талаптардың біреуіне сәйкес келуі қажетті:

1) мамандығы бойынша экономика саласы кәсіпорнының бейініне сәйкес басшы лауазымдарда кемінде 5 жыл;

2) мемлекеттік қызмет өтілі 5 жылдан кем емес, оның ішінде 3 жылдан кем емес басшылық лауазымында.

Конкурс Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 2 ақпандағы № 70 бұйрығымен бекітілген **Мемлекеттік кәсіпорынның басшысын тағайындау және аттестаттау жүргізу, сондай-ақ оның кандидатурасын келісу қағидаларына** сәйкес өткізіледі.

Бос лауазымға орналасуға үміткерлер үшін әңгімелесу бағдарламасы мемлекеттік кәсіпорын қызметі саласындағы қатынастарды реттейтін Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерін білуді қамтиды (ҚР Конституциясы; ҚР Азаматтық кодексі (Жалпы және Ерекше бөлімдер); ҚР 2015 жылғы 18 қарашадағы "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы" Заңы; ҚР 2011 жылғы 01 наурыздағы № 413 "Мемлекеттік мүлік туралы" Заңы; жол саласындағы қатынастарды реттейтін нормативтік-құқықтық актілері, "Қазақстан-2050" Стратегиясы: қалыптасқан мемлекеттің жаңа саяси бағыты).

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер, әңгімелесуді мына мекенжай бойынша: Қостанай қаласы, М.Хәкімжанова көшесі, 7, 5 қабат, "Қостанай облысы әкімдігінің жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармасы" ММ өтеді.

Конкурсқа қатысу үшін мынадай құжаттар қажетті:

1) конкурсқа қатысу туралы өтініш;

2) мемлекеттік және орыс тілдерінде түйіндеме;

3) еркін нысанда жазылған өмірбаян;

4) білімі туралы құжаттардың көшірмелері;

5) еңбек кітапшасының (ол болған кезде) немесе еңбек шартының көшірмесі не соңғы жұмыс орнынан жұмысқа қабылданғаны және еңбек шартының тоқтатылғаны туралы бұйрықтардың көшірмелері;

6) "Денсаулық сақтау ұйымдарының бастапқы медициналық құжаттама нысандарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрі міндетін атқарушысының 2010 жылғы 23 қарашадағы № 907 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6697 болып тіркелді) бекітілген нысан бойынша денсаулық жағдайы туралы анықтама.

Конкурсқа қатысушы өзінің біліміне, жұмыс өтіліне, кәсіби даярлық деңгейіне қатысты қосымша ақпаратты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар беру, ғылыми жарияланымдар туралы құжаттардың көшірмелері, сондай-ақ бұрынғы жұмыс орнының басшылығынан ұсынымдар және т.с.) бере алады.

Конкурсқа қатысуға үміткер тұлғалардың құжаттарын қабылдау конкурс өткізу туралы хабарландыру жарияланған күннен бастап күнтізбелік 15 (он бес күн) өткеннен кейін аяқталады. Құжаттарды қабылдау мына мекенжай бойынша жүзеге асырылады: Қостанай қаласы, М.Хәкімжанова көшесі, 7, 501 бөлме, ұйымдастыру-кадрлық және заң жұмысы бөлімі, сағат 09.00-ден 18.30-ге дейін, түскі үзіліс 13.00-ден 14.30-ге дейін. Анықтамалар үшін телефон: 50-77-24.

Объявление

Уполномоченный орган – ГУ "Управление пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Костанайской области" объявляет о проведении конкурса на занятие вакантной должности:

Руководитель коммунального государственного предприятия "Костанайское межрайонное дорожно-эксплуатационное предприятие" Управления пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Костанайской области" (1 ед.), 110000, Костанайская область, г.Костанай, ул.Дорожников, 10.

Функциональные обязанности: Руководство предприятием в соответствии с действующим законодательством, Уставом предприятия; организация эффективной работы предприятия по выполнению текущих и перспективных задач, эффективное и целевое использование, сохранность имущества, закрепленного за предприятием, выполнение государственного заказа, доводимого органом государственного управления; выполнение договорных обязательств предприятия; осуществление работ по поддержанию транспортно-эксплуатационного состояния автомобильных дорог областного значения и сооружений на них.

Требования к участникам конкурса:

Образование высшее:

Социальные науки, экономика и бизнес (Государственное и местное управление, Экономика, Финансы, Менеджмент, Учет и аудит, Мировая экономика, Маркетинг, Управление проектами);

Технические науки и технология (Строительство, Производство строительных материалов, изделий и конструкций, Транспорт, транспортная техника и технологии, Транспортное строительство, Автоматизация и управление, Информационные системы, Вычислительная техника и программное обеспечение, Математическое и компьютерное моделирование, Материаловедение и технология новых материалов, Геодезия и картография, Машиностроение, Авиационная техника и технологии, Морская техника и технологии, Технологические машины и оборудование (по отраслям), Технология перерабатывающих производств (по отраслям), Безопасность жизнедеятельности и защита окружающей среды, Стандартизация, сертификация и метрология (по отраслям), Технология обработки материалов давлением, Летная эксплуатация летательных аппаратов и двигателей, Инженерные системы и сети).

Опыт работы должен соответствовать одному из следующих требований:

1) не менее 5 лет стажа работы по специальности на руководящих должностях в соответствующей профилю предприятия отрасли экономики;

2) не менее 5 лет стажа государственной службы, в том числе не менее 3 лет на руководящих должностях;

Конкурс проводится в соответствии с **Правилами назначения и проведения аттестации руководителя государственного предприятия, а также согласования его кандидатуры,** утвержденных приказом Министра национальной экономики Республики Казахстан от 2 февраля 2015 года № 70.

Программы собеседования для кандидатов на занятие вакантонй должности включают в себя знание нормативно правовых актов Республики Казахстан, регулирующих отношения в сфере деятельности государственного предприятия (Конституция Республики Казахстан, Гражданский Кодек РК (Общая и Особенная часть); Закон Республики Казахстан от 18 ноября 2015 года № 410 "О противодействии коррупции"; Закон Республики Казахстан от 1 марта 2011 года № 413 "О государственном имуществе"; нормативно-правовые акты, регулирующие отношения в сфере дорожной отрасли, Стратегия "Казахстан - 2050": новый политический курс состоявшегося государства).

Кандидаты, допущенные к собеседованию, проходят его в ГУ "Управление пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Костанайской области" по адресу: г.Костанай, ул. М.Хакимжановой, 7, 5 этаж.

Необходимые для участия в конкурсе документы:

1) заявление об участии в конкурсе;

2) резюме на государственном и русском языках;

3) автобиографию, изложенную в произвольной форме;

4) копии документов об образовании;

5) копию трудовой книжки (при ее наличии) или трудового договора, либо выписки из приказов о приеме и прекращении трудового договора с последнего места работы;

6) справку о состоянии здоровья по форме, утвержденной приказом исполняющего обязанности Министра здравоохранения Республики Казахстан от 23 ноября 2010 года № 907 "Об утверждении форм первичной медицинской документации организаций здравоохранения" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов № 6697).

Участник конкурса может представить дополнительную информацию, относительно его образования, стажа работы, уровня профессиональной подготовки (копии документов о повышении квалификации, присвоении ученых степеней и званий, научных публикации, а также рекомендации от руководства с предыдущего места работы и т.п.).

Прием документов для лиц, претендующих на участие в конкурсе, заканчивается по истечении 15 (пятнадцати) календарных дней со дня объявления о проведении конкурса. Прием документов осуществляется по адресу: г.Костанай, ул. М.Хакимжановой, 7, кабинет 501, отдел организационно-кадровой и юридической работы, с 09.00 до 18.30 час, обед с 13.00 до 14.30 час. Телефон для справок: 50-77-24.

Жарнама бергіңіз келсе
54-33-22,
54-99-69 (факс)

Көшелер он күнге жабылды

Қостанай қаласындағы Тәуелсіздік-Қайырбеков көшелерінің қиылысы жылу магистральдерін жөндеу жұмыстарына байланысты автокөліктердің барлық түрлері үшін 10 күнге жабылды. Бұл туралы қала әкімдігінің баспасөз қызметі хабарлайды.

Қостанай қаласының ТКШ, жолаушылар транспорты және автокөлік жолдары бөлімі уақытша қолайсыздық үшін кешірім сұрайды.

Өз баласын өлтірген

Қостанай облысында ер адам баласын өлтіріп, артынша өзіне қол жұмсаған, – деп хабарлайды Tengrinews.kz тілшісі. Сайттың ақпараты бойынша, 44 жастағы ер адам 4 жастағы баласын өлтіріп, артынан өзіне бірнеше рет пышақ салған.

Ер адам Жітіқара ауруханасына бүгін түнде жеткізіліп, сол жерде қайтыс болған. Таңертең денесін ашу жоспарланған. Алайда, дәрігерлер қандай да бір ақпарат беруден бас тартып отыр.

Жергілікті тілшілер ІІД баспасөз қызметінің өкілдеріне сауал жолдады.

Тонаушылар ұсталды

Көкшетауда жалпы сомасы 9,6 миллион теңгенің ақшасы мен әшекейлерін қолды еткен қостанайлық күдіктілер ұсталды, – деп хабарлайды ІІД баспасөз қызметі.

Полицейлердің дерегі бойынша, қылмыс 11 қыркүйекте болған. Зардап шегушінің сөзіне қарағанда, бейтаныс адамдар үй иесінің жоқтығын пайдаланып, пәтердің есігін сай келетін кілтпен ашқан және үйде сақтаулы тұрған ақша мен әшекей бұйымдарды үптеп кеткен. Үй иесі 9,6 миллион теңге шығынға ұшырады.

Жедел іздестіру шарасы барысында бейнебақылау камерасының көмегімен ұрылар анықталды. Күдіктілер Қостанай облысы Рудный қаласының 35, 25 және 22 жастағы тұрғындары болып шықты. Олар Көкшетауда ұрлық жасағаннан кейін Қостанай облысына кетіп қалған.

Қазіргі кезде ұсталған күдіктілердің үшеуі де уақытша ұстау изоляторына тоғытылып, оларға қатысты ҚР ҚК 188-бабының 4-бөлігі бойынша сотқа дейінгі тергеу амалдары жүргізілуде.

Жандос БАЛҒЫНБЕКҰЛЫ.

20 тәулікке қамауға алынды

Қостанай қаласының мамандандырылған әкімшілік соты ҚР ӘҚБтК 613 б. 7б. бойынша 1988 жылы туылған азамат Ш.-ға қатысты әкімшілік істі қарады.

Әкімшілік құқық бұзушылық хаттамасына сәйкес, бұрын жүргізуші куәлігінен айырылған азамат Ш. Қостанай қаласында "Faw" маркалы автокөлігін басқарады, ішкі істер мекемесі қызметкерінің белгіленген тәртіпте алкогольдік мас күйін куәландырудан өту туралы заңды талабын орындамайды. Сот отырысының барысында азамат Ш. әкімшілік құқық бұзушылықты жасағанын, өз кінәсін толық мойындады.

Сот азамат Ш.-ны ҚР ӘҚБтК 613 бабының 7 бөлігі бойынша әкімшілік жауапкершілікке тартты және 20 тәулікке әкімшілік қамауға алу түрінде әкімшілік жаза тағайындады.

Қаулы заңды күшіне енген жоқ.

Облыстық соттың баспасөз қызметі.

МЕМЛЕКЕТТІК ТІЛ

Тіл мерекесі атап өтілді

Нұрқанат ҚҰЛАБАЕВ

Облыстық Ішкі істер департаментінде «Тіл – алтын қазына» атты байқау өтті. Іс-шараға қатысушылардың көбі қазақ, орыс тілдерімен қатар, ағылшын тілін де меңгерген.

Мерекелік шараға 10 полиция қызметкері қатысты. Викториналық ойын түрінде өткен байқау бес айналымнан тұрады. Бірінші айналымда қатысушылар қазақ тілінде өздері туралы айтты. Екінші кезеңде орыс тіліндегі кәсіби терминдер мен сөз тіркестерін жылдам қазақшаға аудару арқылы полицейлерге өздерінің сөздік қор байлықтарын көрсетуге мүмкіндік берілді. Үшінші және төртінші айналым ең қиын да, қызықты кезең болды. Қатысушыларға отан тарихына, ұлттық салт-дәстүр мен әдет-ғұрыпқа қатысты сұрақтар қойылды. Сонымен қатар, мемлекеттік тілдегі мақал-мәтелдерді толықтыру міндеті қойылды. Қатысушылар барлық тапсырмаларды ойдағыдай орындап шықты.

«Егер мен Президент болсам...» деген соңғы бесінші айналымда, қатысушылар республика дамуына қандай жаңадан өзгерістер енгізетіндігі туралы айтты.

Қазылар алқасы викторина қатысушыларының жауаптарын мұқият тыңдап отырды. Облыстың ІІД Ардагерлер кеңесінің төрағасы, полиция полковнигі Амангелді Өмірбаев бүгінгі таңда ішкі істер органдарының қызметкерлерінің мемлекеттік тілді меңгеруіне үлкен мүмкіндік бар екенін атап өтті.

Орайы келгенде, көрермендер қолдауын да атай кеткен жөн. Байқауға жедел қимыл арнайы жасағының қызметкері де қатысқан. Оған әріптестері өте қуанышты. Жасақ көп ұлтты, және де жетісіне үш рет қазақ тілі сабағына барып жүр.

Байқауға қатысушы – Максим Бухметов жастайынан қазақша сөйлейді. Полиция қызметіне келгеннен бері білімін арттырды. Викторинаның барлық кезеңдерінен сүрінбей өтіп, білімі мен білігі сай сапалы маман екенін дәлелдеген аға лейтенант қазылар алқасының шешімімен бірінші орынды жеңіп алды. Әкімшілік полиция басқармасының қызметкері Олег Гурский екінші орынға ие болды. Ол тіл білімі сайыстарына бірінші жыл қатысып жүрген жоқ. Қазақ тілін туған ауылында меңгерді. Үшінші орынға анықтау басқармасының қызметкері Дәурен Искаков лайықты деп танылды.

Байқауға қатысқандарға Қостанай облысы ІІД бастығы Б.Аймағамбетов алғыс хат тапсырып, ескерткіш сыйлықтар мен кітаптар тарту етті.

“Қазақшаңыз қалай?”

Осындай атаумен Қазақстан Республикасының Тілдер күні қарсаңында Қостанай қалалық ІІБ жергілікті полиция қызметкерлері арасында сайыс-сабақ өткізілді. Сайыс барысында, төрт топтан құралған ішкі істер қызметкерлерінің мемлекеттік тілді білу деңгейі мен сөздік қоры бағаланды. Қатысушылар ең алдымен өздерін таныстырудан бастап, қазақ тіліндегі сөзжұмбақтарды шешіп, берілген сөздерден сөйлем құрады. Сондай-ақ, сайыскерлер мәтінмен жұмыс жасап, қызмет барысында кездесетін сөздерді қазақ және орыс тілдеріне аударып, жаңа қазақ-латын әліпбиінде диктант та жазды.

Сайыс соңында сөз алған қазылар алқасының мүшесі, Ардагерлер кеңесінің төрағасы В. Мусиенко жиналғандарды Тілдер күні мекерекесімен құттықтап, қатысушыларға ризашылығын білдірді. Ал сайысты қорытындылаған Қостанай қалалық ІІБ бастығының орынбасары Б.Жансүгіров топ қатысушыларын “Тіл білгірі”, “Тіл жанашыры”, “Тіл мерейі” және “Тіл тірегі” атты номинациялармен марапаттап, осындай сайыстар мен ашық сабақтардың алдағы уақытта жалғасын табатындығын жеткізді.

РУХАНИ ҚАЗЫНА

«Қызбел таудан бастау алған бір бұлақ»

РУХАНИ ЖАҢҒЫРУ

Л.Н.Толстой атындағы облыстық әмбебап кітапханасында қазақтың көрнекті ақыны, сөз зергері Ғафу Қайырбековтың туғанына 90 жыл толуына орай осындай атаумен ақынның портреттік кеші өтті. Шараның мақсаты – ақын, жазушы Ғафу Қайырбековті еске алып, оқырмандарды оның өмір жолы және шығармашылығымен жақынырақ таныстыру. Тағылымды кешті Қазақстан Республикасы Журналистер Одағының мүшесі, ақынның жиені Қуаныш Орманов ашты. Кеш барысында ақынның балалық шағынан бастап, қызмет атқарған елеулі еңбек жолынан сыр шертетін фильм көрсетілді.

– Публицист – қаламгердің ел мен жердің, адамдар тағдырына негізделген мағыналы, ойлы очерктері жас ұрпаққа қалған құнды рухани қазына. Ғафу – ардақты әке, сүйікті жар, сыйлы ата, адал дос та бола білді. Әкемізбен 42 жыл қос аққудай жараса өмір сүрген оның сүйікті жары Бәдеш Хамзақызы да ұлтымыздың барлық асыл қасиеттерін бойына сіңірген ардақты жеңгелерімнің бірі. Көрнекті ақын әдебиет әлемінде биіктерге көтерілсе, оған бар ғұмырын арнап келе жатқан Бәдеш жемгемнің қосқан үлесі мол. Себебі, қаламгердің шығармашылығындағы әрбір туындысын қалдырмай жинақтап, соңғы шыққан кітаптарын бастырып шығарған да осы жеңгем болатын, – деді Қ.Орманов.

Аталмыш кеште ақын Нағашыбай Мұқатов та, жазушы туралы естелік айтып, өмір жолынан сыр шертті.

– Белгілі ақын, Қазақстанның халық жазушысы Ғафу Қайырбековті білмейтін қазақ кемде-кем. Ол әдебиеттің барлық жанрында қалам тербеді. Қазақтың қыз-жігіттеріне қамқоршы болып, олардың ақын-жазушы болып қалыптасуына өлшеусіз үлес қоса білді. Ғафудың «Ақжелкен», «Жел қайық» атты публицистикалық жинақтары – публицистика саласындағы классикалық қорға енген мұралар. Бүгінгі жас тілшілерге, журналистика мен филология факультетінде білім алып жатқан студенттерге үлкен әдістемелік оқу құралы, көмекші құрал екендігі ақиқат, – деді ақын.

Кітапхана жанынан құрылған «Ақ қауырсын» ақындар клубының белсенді жастары ақынның «Туған жер», «Есімде алғаш», «Ұстазым» өлеңдерін тебірене оқып, ақынның сөзіне жазылған әндерді орындады.

Іс-шара соңында Қуаныш Орманов Ғафу Қайырбековтың «Көп томдық шығармалар жинағын» кітапхананың мұрағатына табыстады.

Әсел ҚИБАШ
Суретті түсірген Бердіболат КӨРКЕМБАЕВ.

Меншік иесі:
“Қостанай таңы” газеті редакциясы” ЖШС
Директор-Бас редактор ЖАНҰЗАҚ АЯЗБЕКОВ

Директор-бас редактордың қабылдау бөлмесі: 54-12-66, факс: 54-99-69.
Директор-бас редактордың орынбасары: 54-84-44.
Жауапты хатшы: 54-67-65.
Бөлім редакторлары: 54-79-68, 54-28-42.
Бөлімдер:
Қоғамдық-саяси, экономика: 54-79-68.
Әлеумет, білім, мәдениет: 54-28-42.
Социологиялық зерттеу орталығы: 54-53-21,39-26-25.
Жарнама бергіңіз келсе: 39-26-88, 54-33-22.

Бухгалтерия: 54-99-88, 39-26-88
Компьютер орталығы: 54-54-45
Корректура: 54-34-49
Меншікті тілшілер:
Арқалықта: 7-55-91
Рудныйда: 8-714-31-2-72-56
Аманкелдіде: 2-17-40
Жанкелдинде: 2-10-75, 5-00-02
Сарыкөлде: 2-25-17
Редакцияның мекенжайы: 110000, Қостанай қаласы, Әл-Фараби даңғылы, 90

Газетте жарық көрген оқырман пікірі редакция көзқарасымен сәйкес келе бермейді. Редакция оқырман хаттарына жауап бермейді, оны қайтармайды. Үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды. “Қостанай таңында” жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауап береді.
Редакция авторлар мақаласының мазмұнына жауап бермейді.
Ⓐ – ақылы жарияланым.

Газет аптасына үш рет шығады.
Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінде 28.04.2016 жылы тіркеліп, № 15979-Г куәлігі берілген.
Газет “Қостанай таңының” компьютер орталығында теріліп, беттелді. Офсеттік басылым. “Қостанайполиграфия” ЖШС баспаханасы. Мекенжайы: С.Мәуленов көшесі, 16.
Бағасы келісім бойынша.

Таралымы 9169. Тапсырыс 2509. Нөмірдің кезекші редакторы Әлібек ЫБЫРАЙ.